

Høringsliste Konkurrenceloven

Firma	Adresse	Postboks	Postnr./By
Advokatsamfundet	Advokaternes Hus Kronprinsessegade 28		1306 Køber
Affald Danmark	Vesterbrogade 74, 3.		1620 Køber
Amagerforbrænding I/S	Kraftværksvej 31		2300 Køber
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Reventlowsgade 14, 1.		1651 Køber
Asfaltindustrien	Stamholmen 91	Postboks 1049	2650 Hvido
Beskæftigelsesministeriet	Ved Stranden 8		1061 Køber
Boligselskabernes Landsforening	Studiestræde 50		1554 Køber
Bryggeriforeningen	Gamle Carlsberg Vej 16		2500 Valby
Byggefagenes	Rewentlowsgade 14		1651 Køber
Kooperative Landssammenslutning			
Bygherre Foreningen			1300 Køber
Byggeriets Arbejdsgivere	Kejsergade 2		1155 Køber
Børsmæglerforeningen	Amaliegade 7	Postboks 1013	1256 Køber
CO-Industri	Vester Søgade 12, 2.		1790 Køber
COOP Danmark (FDB)	Roskildevej 65		2620 Albert
Danmarks Apotekerforening	Bredgade 54	Postboks 2181	1017 Køber
Danmarks Eksportråd	Asiatisk Plads 2		1448 Køber

Danmarks Fiskeriforening	H.C. Andersens Boulevard 37, 1.		1553 København V
Danmarks Nationalbank	Havnegade 5		1058 København K
Danmarks Rederiforening	Amaliegade 33		1256 København K
Dansk Annoncørforening	Søborg Hovedgade 65B		2860 Søborg
Dansk Arbejdsgiverforening	Vester Voldgade 113		1790 København V
Dansk Byggeri	Nr. Voldgade 106	Postboks 2125	1015 København K
Dansk Energi	Rosenørns alle 9		1970 Frederiksberg C
Dansk Handel og Service	Vester Farimagsgade 19		1506 København V
Dansk IT	St. Kongensgade 59 A		1264 København K
Dansk Industri	H.C. Andersens Boulevard 18		1787 København V
Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret	Udkærsvvej 15		8200 Århus N
Dansk Skovforening	Amalievej 20		1875 Frederiksberg C
Dansk Taxi Råd	Klingseyvej 15A		2720 Vanløse
Dansk Transport og Logistik	Grønningen 17	Postboks 2250	1909 København K
Danske Arkitektvirksomheder	Arkitekternes Hus, Strandgade 27 A	Postboks 1949	1401 København K
Danske Busvognmænd	Sundkrogsgade 13		2100 København Ø
Danske Dagblades Forening	Pressens Hus Skindergade 7		1159 København K
Danske Entreprenører	Nørre Voldgade 106	Postboks 2125	1015 København K
Dansk Fjernvarme	Merkurvej 7		6000 Kolding
Danske Malermestre	Islands Brygge 26, 5. sal		2300 København S
Danske Regioner	Dampfærgevej 22		2100 København Ø

De Samvirkende Købmænd	Købmændenes Hus Svanemøllevej 41		2900 Hellerup
Den Danske Forlæggerforening	Kompagnistrædet 18, 1. sal		1208 København
Det Kommunale Kartel	Staunings Plads 1-3, 4.		1790 København V
Den Danske Dommerforening	Retten i Korsør Kirkepladsen 14		4220 Korsør
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender	Stormgade 2-6		1470 København K
Finansministeriet	Christiansborg Slotsplads 1		1218 København K
Finansrådet	Finansrådets Hus Amaliegade 7		1256 København K
Forbrugerrådet	Fiolstræde 17	Postboks 2188	1171 København K
Foreningen af Registrerede Revisorer (FRF)	Åmarksvej 1		2650 Hvidovre
Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI)	Kristianiagade 8	Postboks 2604	2100 København Ø
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	Kronprinsessegade 8		1306 København K
Forsikring & Pension	Amaliegade 10		1256 København K
Forsvarsministeriet	Holmens Kanal 42		1060 København K
Frederiksberg Kommune	Frederiksberg Rådhus Smallegade 1		2000 Frederiksberg
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF	Niels Hemmingsens Gade 12	Postboks 1169	1153 København K

HTS –A Arbejdsgiverforening og Erhvervsorganisationen	Sundkrogskaj 20		2100 København Ø
HTS-I	Børsen		1217 København
Håndværksrådet	Islands Brygge 26	Postboks 1990	2300 København S
Indenrigsministeriet- og Sundhedsministeriet	Slotsholmsgade 10-12		1216 København K
Ingeniørforeningen i Danmark	Kalvebod Brygge 31-33		1560, København V
Justitsministeriet (præ-høring)	Slotsholmsgade 10		1216 København K
Klagenævnet for Udbud	Kampmannsgade 1		1780 København V
Kommunernes Landsforening (KL)	Weidekampsgade 10	Postboks 3370	2300 København S
Kulturministeriet	Nybrogade 2	Postboks 2140	1203 København K
Københavns Kommune	Københavns Rådhus		1559 København V
Landbrugsraadet	Axelborg		1609 København V
	Axeltorv 3, 1.sal		
Landsorganisationen i Danmark	Islands Brygge 32D	Postboks 340	2300 København S
Ledernes Hovedorganisation	Vermlandsgade 65		2300 København S
Liberale Erhvervs Råd	Nørre Voldgade 29	Postboks 2192	1358 København K
Lokale Pengeinstitutter	Toldbodgade 33	Postboks 9019	1253 København K
Miljøministeriet	Højbro Plads 4		1200 København K
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Holbergsgade 2		1057 København K

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	Bredgade 43	1260 København K
Oliebranchens Fællesrepræsentation	Vognmagergade 7, 5.	1120 København K
Realkreditrådet	Zieglers Gaard, Nybrogade 12	1203 København K
Organisationen af Selvejende Institutioner	Jernbane Allé 54	2720 Vanløse
Skatteministeriet	Nicolai Eigtveds Gade 28	1402 København K
Socialministeriet	Holmens Kanal 22	1060 København K
Statsministeriet	Christiansborg, Prins Jørgens Gård 11	1218 København K
Teknik	Poul Bergsøes Vej 6	2600 Glostrup
Transport- og Energiministeriet	Frederiksholms Kanal 27	1220 København K
Udenrigsministeriet	Asiatisk Plads 2	1448 København K
Undervisningsministeriet	Frederiksholms Kanal 21-25	1220 København K

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 29. november 2006
J.NR.: 04-013202-06-2245
REF.: mst-mbl

Høring over udkast til ændring af konkurrenceloven mv. (styrket indsats mod karteller mv.)

Ved brev af 6. november 2006 har Konkurrencestyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast (j.nr. 4/0104-0100-0008).

Sagen har været behandlet i Advokatrådets Erhvervsudvalg og Retsudvalg samt Advokatrådets arbejdsgruppe for offentlige og private samarbejder. Advokatrådet skal herefter bemærke følgende:

Udkast til ændring af konkurrenceloven

Overordnet set er det Advokatrådets opfattelse, at en yderligere harmonisering med konkurrencereglerne i EU styrker virksomhedernes retssikkerhed og begrænser de byrder, som to forskellige regelsæt påfører virksomhederne.

Den udvidede adgang til at foretage tvangsindgreb over for personer, der ikke er sigtede, giver imidlertid anledning til helt grundlæggende overvejelser om forholdet mellem beskyttelsen af privatlivets fred og hensynet til retshåndhævelsen.

For så vidt angår adgangen til ransagning, har lovgivningsmagten efter en nøje afbalancering af ovennævnte hensyn lagt sig fast på den almindelige regel i retsplejeloven om, at ransagning uden samtykke kræver, 1) at efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der kan medføre fængselsstraf, og 2) at der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen eller genstande, der kan beslaglægges, kan findes ved ransagningen, jf. retsplejelovens § 795, stk. 1.

I lovudkastet foreslås denne regel fraveget sådan, at der kan ske ransagning, selvom overtrædelsen af konkurrenceloven ikke kan medføre fængselsstraf.

Det kræver efter Advokatrådets opfattelse helt særlige grunde, hvis man vil forrykke forholdet mellem beskyttelsen af privatlivets fred og hensynet til retshåndhævelsen som fastlagt i retsplejeloven.

Konkurrenceområdet er i denne sammenhæng karakteriseret ved, at konkurrencesager med grænseoverskridende aspekter behandles af EU-Kommissionen, der har adgang til at iværksætte ransagninger i disse sager, herunder ransagninger hos ikke mistænkte i Danmark. Sager om konkurrencebegrænsning, der har deres udgangspunkt i og primære skadevirkning på det danske marked, behandles derfor i dag forskelligt afhængig af, om sagen har et mindre betydningsfuldt, grænseoverskridende element.

Dertil kommer, at konkurrenceområdet er karakteriseret ved massive bødestørrelser, der afspejler de betydelige samfundsskadelige virkninger af karteldannelse mv. Strafniveauet inden for området må således karakteriseres som højt, selv om konkurrence-loven ikke indeholder hjemmel til fængselsstraf.

På denne baggrund finder Advokatrådet efter omstændighederne ikke tilstrækkeligt grundlag for at modsætte sig, at der som foreslået på dette afgrænsede område gives adgang til ransagninger, der i øvrigt skal foregå efter retsplejelovens regler. Et kommende lovforslag bør dog indeholde en særlig omtale af forbuddet mod at ransage skriftlige meddelelser eller lignende fra en vidneudelukket person vedrørende sagen. Konkurrenceområdet er et af de områder, hvor man under ransagning jævnlig vil finde sådanne dokumenter fra f.eks. advokater.

For så vidt angår adgangen til under en kontrolundersøgelse at undersøge omfattede personers lommer, tasker mv., bemærker Advokatrådet, at en kontrolundersøgelse efter konkurrencelovens § 18, som kræver en retskendelse, ikke er et tvangsindgreb, der foretages som led i strafforfølgning. Kontrolundersøgelsen foretages alene med det formål at gøre Konkurrencerådet i stand til at kontrollere, om konkurrencelovens bestemmelser overholdes.

Adgangen til at undersøge lommer og tasker mv. som led i en kontrolundersøgelse efter konkurrencelovens § 18 ophører derfor efter Advokatrådets opfattelse, hvis kontrolundersøgelsen udvikler sig til en undersøgelse som led i strafforfølgning af en nærmere specificeret lovovertrædelse. I så fald vil en legemsbesigtigelse, herunder en visitation, ikke kunne gennemføres over for en ikke-sigtet uden samtykke, fordi en sådan visitation blandt andet kræver, at lovovertrædelsen kan medføre fængsel i mindst halvandet år, jf. retsplejelovens § 792 d. Det samme gør sig gældende for den allerede eksisterende adgang til at kræve forklaringer, som heller ikke kan udnyttes, hvis et kontrolbesøg udvikler sig til en efterforskning af et strafferetligt forhold.

Ovenstående sondring mellem retsplejelovens beskyttelse af personer involveret i en strafferetlig forfølgning uden at være sigtede og adgangen til kontrolundersøgelse efter konkurrenceloven er vigtig og fortjener en nærmere gennemgang i et kommende lovforslag.

Dertil kommer, at formuleringen af lovudkastet på dette punkt er for ubestemt. En adgang til i almindeligt kontroløjemed at kontrollere lommer og tasker skal være bestemt formuleret for at sikre de omfattede personers retssikkerhed og undgå tvivl, herunder tvivl hos Konkurrencestyrelsen om deres beføjelser. Udtrykket "med videre" bør derfor udgå af lovforslaget og erstattes af en bestemt opregning i selve lovteksten af de genstande, der kan undersøges.

For så vidt angår kompetencefordelingen mellem Konkurrencestyrelsen og SØK i lovudkastets kapitel 8 om straf og straflempelse fremgår det af forslaget til § 23 b med tilhørende bemærkninger, at SØK i alle tilfælde skal samtykke i, at sagen egner sig til at blive afgjort med et administrativt bødeforelæg, såvel som i udkastet til bødestørrelse. Da SØK således kan modsætte sig for eksempel Konkurrencestyrelsens udkast til bødestørrelse, bør det præciseres i bemærkningerne til § 23 a, at Konkurrencestyrelsen, der i visse sager får bemyndigelse til at varetage kontakten til virksomhederne omkring straf, skal indhente SØKs samtykke til bødestørrelsen på så tidligt et tidspunkt, at man undgår, at Konkurrencestyrelsen foretager konkrete udmeldinger om bødestørrelsen over for virksomheden, førend SØKs samtykke foreligger.

Angående sammensætningen af Konkurrencerådet kan Advokatrådet tilslutte sig, at en reduktion af antallet af Konkurrencerådets medlemmer samt yderligere krav til disses kvalifikationer vil være med til at effektivisere proceduren og samtidig forhøje kvaliteten og ensartetheden af Konkurrencerådets afgørelser.

Udkast til ændring af tilbudsloven

Afgrænsningen af de annonceringskrav, der følger af det EU-retlige gennemsigtighedsprincip, er ikke klar. Advokatrådet hilser det derfor velkomment, at det præciseres, at der i Danmark opereres med en særlig annonceringsforpligtelse for udbud, der ikke overskrider tærskelværdierne i udbudsdirektivet, men dog overstiger 500.000 kr. og derfor er af en sådan størrelse, at en bredere kreds af potentielle leverandører må formodes at have interesse i at blive orienteret herom og få mulighed for at deltage heri.

Med lovforslaget indføres en bagatelgrænse, hvorefter indkøb under 500.000 kr. ikke er omfattet. Hvorvidt denne grænse er rimelig, må i høj grad bero på en vurdering i forhold til andre EU-lande med tilsvarende regler. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der efter en konkret vurdering kan være pligt til også at udbyde kontrakter med en værdi under 500.000 kr. Advokatrådet skal anbefale, at bemærkningerne om muligt mere præcist angiver, på hvilket grundlag denne vurdering skal foretages.

Advokatrådet finder, at der med lovforslaget er en passende anledning til også at overveje at få reguleret udarbejdelsen af kontrolbud for kommunerne på tilsvarende

måde, som det er gjort for staten i udliciteringscirkulæret. Advokatrådet har forståelse for, at der med lovforslaget er søgt en afbalanceret tilgang til de krav, der stilles over for ordregiver i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser, som ikke omfattes af EU-udbudsdirektiverne, men finder, at spørgsmålet om kontrolbud bør indgå i overvejelserne.

Efter Advokatrådet opfattelse bør det også overvejes, om der bør indføres regler for, hvornår det er tilladt at annullere en udbudsprocedure fra ordregivers side. Det kan i praksis været et problem, at ordregiver annullerer udbuddet uden en egentlig saglig grund hertil. Tilbudsgiverne kan bedre indkalkulere en sådan risiko i deres tilbudsgivning, hvis der er udarbejdet en række retningslinjer for, hvornår ordregiver kan annullere udbuddet.

Udkast til ændring af lov om Klagenævnet for Udbud

Advokatrådet bemærker at lovforslaget, som supplement til standstill-ordningen, indfører en midlertidig opsættende virkning, når der klages til Klagenævnet for Udbud inden for standstill-perioden. Dette er i sig selv positivt. Det skal dog bemærkes, at en klage med substans, som skal overbevise Klagenævnet for Udbud om, at der skal tillægges opsættende virkning, oftest vil forudsætte, at klager har kendskab til sagsakterne, herunder navnlig referatet af vurderingen af tilbudene. Det er yderst sjældent, at klager inden for de 10 dage, man har til at klage i, vil være i besiddelse heraf, selvom der anmodes om aktindsigt samme dag, man får meddelelse om, at man ikke har vundet ordren. Det kan betyde, at den forbigåede tilbudsgiver må klage inden 10 dage på et ufuldstændigt og mindre overbevisende grundlag, som kan betyde, at klagenævnet afviser at tillægge klagen opsættende virkning.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

Kontorchef Benedikte Havskov Hansen
Konkurrencestyrelsen
bhh@ks.dk

29. november 2006

Vedr. forslag til ændring af konkurrenceloven m.v.

Ærådet har modtaget ovennævnte lovforslag, der efter planen skal træde i kraft den 1. juli 2007, og har følgende bemærkninger:

Ærådet har støttet hovedlinierne i de fire tidligere ændringer af konkurrenceloven i 1998, 2000, 2002 og 2005. Med disse lovændringer er det lykkedes at opnå væsentlige forbedringer i den danske lovgivning på konkurrenceområdet.

En række faktorer – herunder de årlige konkurrenceredegørelser, beregninger fra Det Økonomiske Råd, forskellige enkeltsager vedr. utilstrækkelig konkurrence m.v. – peger dog i retning af, at der er behov for yderligere lovmæssige tiltag. Ærådet kan derfor generelt støtte det fremlagte forslag til styrkelse af konkurrenceloven.

Ærådet er enig i, at der især er behov for en forbedring af mulighederne for at opklare karteller og en mere effektiv og hurtig håndhævelse af konkurrencereglerne.

Ærådet kan derfor støtte, at der med lovforslaget indføres et egentligt straflempelsesprogram i kartelsager, der skal gøre det muligt for en person eller en virksomhed at opnå straflempelse (strafbortfald eller strafnedsættelse) mod til gengæld at medvirke til opklaringen af et kartel. Erfaringer fra udlandet peger på, at dette er et effektivt incitament til opklaring af kartelsager.

Ærådet er enig i, at et sådant program også i Danmark både vil kunne forbedre myndighedernes mulighed for at afsløre eksisterende karteller og vil mindske incitamenterne for virksomhederne til i fremtiden at indgå kartelaftaler.

Ærådet kan tilslutte sig de styrkede håndhævelsesbeføjelser til Konkurrencestyrelsen herunder, at politiets muligheder for at foretage ransagning i sager om konkurrencelovsovertrædelser forbedres samt at der indføres særlige procedurer, hvorefter Konkurrencestyrelsen i nærmere angiven situationer kan udstede administrative bødeforlæg samt, at der i tilståelsessager indføres mulighed for at beskikke

Konkurrencestyrelsens ansatte til at rejse og udføre tiltale med henblik på at indføre mulighed for en hurtig og enkel afslutning af strafsanktionerede konkurrencesager.

AERådet noterer sig, at det foreslås at reducere antallet af rådsmedlemmer fra de 17 (pr. 1. januar 2007) medlemmer samt en formand til 11 medlemmer samt en formand.

AERådet finder det afgørende, at både forbrugerorganisationerne og lønmodtagerorganisationerne også fremover får mulighed for hver at indstille et medlem til Konkurrencerådet.

Udover de foreslåede ændringer mener AERådet, at der er behov for yderligere opstramning på konkurrenceområdet for at sikre den bedst mulige konkurrenceintensitet i det danske samfund.

AERådet er opmærksom på, at nogle af disse yderligere tiltag kan indebære ændringer ikke blot i konkurrenceloven, men også i andre love og retsbestemmelser.

Vedr. fusionskontrol mener AERådet, at de gældende regler vedr. omsætningsgrænser bør ændres.

Konkurrencelovens regler om fusionskontrol finder bl.a. anvendelse på fusioner, hvor de deltagende virksomheder tilsammen har en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 3,8 mia.kr. og mindst to af de deltagende virksomheder hver især har en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 300 mio.kr.

Reglen tager sigte på fusioner, hvor mindst to af deltagerne har en forholdsvis stor omsætning på det danske marked. Hvis en stor virksomhed opkøber en lille virksomhed, falder fusionen under omsætningsgrænsen. Denne nedre grænse på 300 mill.kr. bør efter AERådets opfattelse sættes væsentligt ned, f.eks. til 100 mill.kr. for at hindre, at en stor dominerende virksomhed gradvist kan opkøbe mindre virksomheder uden at blive omfattet af reglerne om fusionskontrol.

Herudover kunne man indføre et beløbsinterval under den generelle omsætningsgrænse, hvor der er anmeldelsespligt og hvor Konkurrencestyrelsen kan, men ikke skal, vurdere fusionen.

Vedr. muligheden for at håndhæve konkurrenceloven og opklare eventuelle overtrædelser finder AERådet det vigtigt, at de danske regler er lige så effektive som i EU.

Kommissionen kan anvende foreløbige forholdsregler/påbud for at undgå uacceptable skadesvirkninger, f.eks. hvis der skal foretages en længerevarende undersøgelse. Danske myndigheder bør kunne gøre det samme.

Under helt særlige omstændigheder kan EU-kommissionen med ny EU-forordning pålægge virksomheder, der gentagne gange har misbrugt en dominerende stilling, strukturelle indgreb såsom afhændelse af dele af virksomheden, aktiver eller andre ejerinteresser. Danske myndigheder bør have samme mulighed, som dog kun bør anvendes, når andre muligheder for indgreb er udtømt.

Ved en tidligere ændring i konkurrenceloven blev rammerne skabt for, at det danske bødeniveau for overtrædelser af konkurrencereglerne kunne komme op på europæisk niveau. AErådet finder det vigtigt, at dette også bliver tilfældet i praksis. Ellers bør der gennemføres yderligere opstramninger.

AErådet mener, at de gældende klage- og ankemuligheder bør forbedres. Virksomheder, der har en retlig interesse i sagen, bør kunne indbringe Konkurrenceankenævnets afgørelse for domstolene, hvis Konkurrenceankenævnet ændrer Konkurrencestyrelsens afgørelse, i modsætning til i dag, hvor det kun er virksomheder, der har en direkte part i sagen, som kan indbringe Konkurrenceankenævnets afgørelse for domstolene. Virksomheder, der er berørt af sagen, men hvor Konkurrencestyrelsen er parten i sager, kan i dag ikke anke sagen.

I kartelsagerne kan en større gruppe af forbrugere have lidt økonomiske tab. For enkeltindivider vil det oftest være urealistisk - bl.a. i forhold til sagsomkostninger - selv at løfte sagen ved domstolene. Derfor bør der indføres mulighed for gruppesøgsmål, så der i lighed med udlandet gives reel mulighed for at søge erstatning til forbrugere, der har lidt tab.

Med venlig hilsen

Frithiof Hagen

Direkte telefon: 33 55 7719

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Styrelsens brev af 6.11.2006 om ændring af konkurrenceloven mv.

Ved ovennævnte brev har Styrelsen anmodet om eventuelle bemærkninger til det medsendte udkast til ændring af konkurrenceloven, retsplejeloven, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren samt lov om Klagenævnet for Udbud med tilhørende bemærkninger mv.

Indledningsvis bemærkes, at Asfaltindustrien er tilhænger af fri og uhindret konkurrence og derfor i udgangspunktet positivt indstillet overfor de påtænkte ændringer af lovgivningen.

Til et par af forslagene har vi dog følgende ønsker om præciseringer:

1. Som det fremgår af udvalgets rapport, indebærer den foreslåede § 18 b et betydeligt indgreb i privatlivets fred. Det bør derfor nærmere præciseres, hvad der ligger i begrebet "bestemte grunde" til at antage, at bevis/genstande kan findes ved en ransagning.

Uden en sådan præcisering vil den for sagen påkrævede retskendelse i nogle situationer risikere at forekomme rent formalistisk, hvilket nødvendigvis må undgås for at fastholde privatpersoners retssikkerhed i Danmark.

2. Den nye bestemmelse i § 18, stk. 1, 2. pkt. om tømning af personers lommer, tasker mv. – hvor de i givet fald kan tages kopi – bør følge samme regelsæt, som gælder efter § 18, stk. 4.

3. Hvad angår forslaget til ny § 15, stk. 1 om Konkurrencerådets sammensætning er det – som påpeget i rapporten – i sidste ende en politisk beslutning at afveje de forskellige hensyn. Med en enkelt undtagelse afstår derfor fra at gå dybere ind i denne bedømmelse:

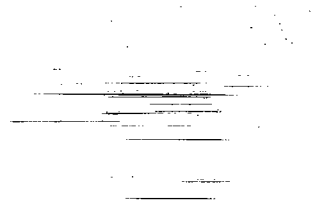
Efter forslaget vil der ikke blive udpeget suppleanter for rådsmedlemmerne. Det kan risikere i nogle møder give en stor skævhed i Rådets sammensætning, dersom et eller flere medlemmer har meldt forfald. Herved forrykkes den balance, som ligger til grund for bibeholdelsen af erhvervs- og lønmodtagerrepræsentanter i Rådet.

VI foreslår derfor, at der fortsat skal udpeges suppleanter.

Med venlig hilsen

Ib Frandsen

Konkurrencestyrelsen
Nyrupsgade 30
1780 Kbh. V

Att.: Kontorchef Benedikte Havskov Hansen

Afsendt pr. E-post: bhh@ks.dk

Høringssvar til forslaget om ændringer af konkurrenceloven, tilbudsloven mv. af 7. nov. 2006.

(Styrket indsats mod karteller, forbedrede kontrol- og efterforskningsinstrumenter, supplerende bødeprocedurer og mere konkurrence om offentlige ydelser).

Det er Boligselskabernes Landsforenings (BL) opfattelse, at forslaget til ændring af konkurrenceloven og tilbudsloven m.v. vil medvirke til at styrke konkurrencen. Især vurderer BL, at den del af lovudkastet, der retter sig mod karteller o.l. ulovlige aftaler, er vigtig og væsentlig for at opnå styrket konkurrence bl.a. inden for byggeriet.

BL håber derfor, at de foreslåede tiltag, herunder med de forbedrede kontrol- og efterforskningsmuligheder for myndighederne, fremover vil være med til at vanskeliggøre og i mange tilfælde forhindre ulovlige aftaler, idet risikoen for afsløringer vil vokse betragteligt.

En anden væsentlig del af lovudkastet vedrører en betydelig ændring af tilbudsindhentningsloven i bygge- og anlægssektoren, der foreslås at få udvidet sit anvendelsesområde til også at omfatte andre kontrakter, nemlig almindelige vareindkøb og tjenesteydelser. Herudover fastsættes en grænse på 500.000 kr., således at udbud af kontrakter over dette beløb foretaget af det offentlige og de såkaldt offentligretlige organer såsom almene boligorganisationer, bliver omfattet af annonceringspligt m.v.

Som udgangspunkt finder BL det positivt, hvis de nye regler fører til en styrkelse af konkurrencen og dermed billigere og bedre ydelser/produkter for beboere og boligorganisationer. Samtidig finder BL det helt afgørende, at administrationen af de nye regler ikke fører til unødigt bureaukrati for virksomheder og udbydere, således at de potentielle gevinster ved en skærpet konkurrence mere end opvejes af udgifterne hos udbydere og tilbudsgivere i forbindelse med formaliserede udbudsrunder om kontrakter af ganske beskedne beløbsstørrelser.

I lovforslaget er der som nævnt valgt en grænse på 500.000 kr., og det er et meget beskedent beløb, som i praksis vil betyde, at boligorganisationer skal iværksætte udbudsprocedurer ved forholdsvis begrænsede indkøb af tjenesteydelse, herunder som noget nyt også juridiske ydelser m.v. og i forbindelse med vareindkøb. Der er således tale om en ganske betragtelig udvidelse af både omfanget og arten af ydelser, som der skal gennemføres formelle udbudsprocedurer for.

I betragtning af de store ændringer, som en vedtagelse af lovforslaget vil medføre, havde det efter BL's opfattelse været hensigtsmæssigt, hvis ekspertise omkring forholdene i den almene sektor var blevet inddraget i det lovforberedende arbejde, herunder med en vurdering af de praktiske, administrative konsekvenser af de foreslåede lovændringer.

Som konkret eksempel på en uhensigtsmæssighed skal peges på 50 pct.-grænsen i art. 31, stk. 4a, som ifølge lovudkastet også bliver gældende for småsager under direktivgrænsen. Her henstiller BL, at denne regel fortsat kun bliver gældende for sager over direktivgrænsen.

For at sikre, at forslagene om udvidelsen af tilbudslovens område og indførelsen af grænsen på 500.000 kr. virker hensigtsmæssig, bør ordningen evalueres om 1-2 år, således at det blandt andet kan vurderes, hvordan beløbsgrænsen og den praktiske håndtering af udbudene fungerer.

BL har noteret, at ministeren kan fastsætte regler om, at annoncering skal ske i et særligt elektronisk medie (Udbudsportalen), og at ministeren kan fastsætte regler om anvendelsen af kriterierne for tildeling af ordren. BL finder det helt afgørende, at disse regler udformes så enkelt og ubureaukratisk som muligt, og vi går ud fra, at BL vil blive inddraget i forbindelse med den nærmere udformning af disse regler.

Med venlig hilsen

Gert Nielsen / Bent Madsen

Birgitte Klitsgaard (KS)

Fra: Tine Dahl [td@bryggeriforeningen.dk]
Sendt: 29. november 2006 11:53
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: Bryggeriforeningen - høringssvar, Konkurrencelov
SJ: -1
SJfile: 4/0104-0100-0009

Kære Heidi Jakobsen

Bryggeriforeningen har modtaget forslag til ændring af konkurrenceloven i høring og har følgende bemærkninger dertil.

Det foreslås, at Konkurrencestyrelsen skal have adgang til at fastsætte administrative bøder og til at rejse og udføre tiltale ved by- og landsretterne.

Forslaget om **administrative bøder** fastsat af Konkurrencestyrelsen vil svække virksomhedernes retssikkerhed betydeligt, særligt i betragtning af, at styrelsens hidtidige forslag til bødeniveau i konkrete sager ofte har været betydeligt højere, end de bøder domstolene har fastsat.

Samtidig risikerer man, at lovforslagets kombination af administrative bøder og styrelsens selvmøde for domstolene vil stille virksomhederne i et retssikkerhedsmæssigt urimeligt valg: enten at acceptere styrelsens høje bødebeløb for at undgå den ubehagelige medieeksponering, der følger af en domstolsbehandling, eller at blive involveret i en langvarig domstolsbehandling med en offentlig myndighed, der både er efterforskende og anklagende myndighed.

Det er på den baggrund ikke tilfredsstillende, at lovforslaget stipulerer høring/samtykke hos SØK. Enten må §23b udgå, eller også må det:

- 1) klart fremgå af loven, at SØK *formelt* skal godkende både at en bøde skal gives og størrelsen af bøden
- 2) udtrykkeligt fremgå af lovforarbejderne, at administrative bøder kun kan udstedes, når der foreligger fast domstolspraksis i parallelle sager, og at bødeniveauet skal ligge inden for rammerne af denne domstolspraksis.

Forslaget om **spejling af harddiske** er også vidtgående, og man kan sætte spørgsmålstegn ved proportionaliteten. Under traditionelle fysiske dawnraids fokuserer Konkurrencestyrelsen på det udstukne undersøgelsesmandat og virksomheden har indsigt i, hvilke typer af ofte meget fortrolig information, enkelte styrelsesrepræsentanter får nærmere kendskab til. Ved spejling får konkurrencemyndigheden en meget udvidet adgang til at søge indsigt i fortroligt materiale uden tilknytning til undersøgelsen. Den senere gennemgang af det spejlede materiale vil typisk kræve, at virksomheden anvender betydelige yderligere ressourcer og omkostninger på at overvære konkurrencemyndighedens gennemgang af materialet.

Af disse grunde bør reglerne om spejling (§18, stk.4) begrænses til kun at finde anvendelse, når der er en stærk konkret begrundelse for at spejling af harddiske, der anvendes af forud for kontrolundersøgelsen identificerede personer, indeholder væsentlige informationer, som ikke vil kunne tilvejebringes ad andre veje, samt at styrelsens gennemgang af materialet kun må angå undersøgelsesmandatet og at gennemgangen skal være endeligt afsluttet senest 25 hverdage efter kontrolundersøgelsen, hvor styrelsen skal have identificeret filer fra spejlingen og skal slette alt øvrigt spejlet materiale.

Med venlig hilsen

BRYGGERIFORENINGEN

Tine Dahl

Danish Brewers' Association

Faxehus, Gamle Carlsberg Vej 16

DK - 2500 Valby

Tel. +45 72 16 24 27

td@bryggeriforeningen.dk

Birgitte Klitsgaard (KS)

Fra: Heidi Jakobsen (KS)
Sendt: 29. november 2006 14:42
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: CO-industri - høringssvar til lov om ændring af konkurrenceloven m.v. (KS Sag 4/0104-0100-0008/J K, CO sag 2006-02221)

SJ: 0
SJSendHandler: sjLightOutlook

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Stephan Agger [mailto:sta@co-industri.dk]
Sendt: 21. november 2006 10:33
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: CO-industri - høringssvar til lov om ændring af konkurrenceloven m.v. (KS Sag 4/0104-0100-0008/J K, CO sag 2006-02221)

CO-industri har ved brev af 6. samt mail af 7. november modtaget udkast til ovenstående lovændring i høring.

CO-industri skal herved meddele ikke at have bemærkninger til dette.

Med venlig hilsen/Best regards

Stephan Agger
CO-industri
Vester Søgade 12,2
33638016
sta@co-industri.dk

11/11/11

11/11/11

Birgitte Klitsgaard (KS)

Fra: Heidi Jakobsen (KS)
Sendt: 29. november 2006 14:44
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: Coop - Høring om forslag til ændring af konkurrenceloven m.v.
SJSendHandler: sjLightOutlook

Fra: "Sjøqvist, Per" [mailto:Per.Sjoeqvist@coop.dk]
Sendt: 8. november 2006 14:56
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: Høring om forslag til ændring af konkurrenceloven m.v.

På Coop Danmark A/S vegne skal jeg hermed meddele, at vi i det store og hele kan tilslutte os forslagene.

Vi kan dog ikke tilslutte os forslaget § 2 om beskikkelse af Konkurrencestyrelsens ansatte til af rejse tiltale og føre straffesager ved domstolene. Strafferetlig forfølgning er en så alvorlig sag, at den af elementære retssikkerhedsmæssige grunde alene bør foretages af anklagemyndigheden, som har et indgående kendskab til strafferettens principper og begrænsninger og som dagligt beskæftiger sig med straffesager. Denne kompetence bør ikke af "ressourcemæssige årsager" kunne uddelegeres til en fagmyndighed, som erfaringsmæssigt kan lide af en vis enøjethed.

Skal man endelig ind på et skråplan af denne art, bør det som minimum fremgå udtrykkeligt af lovteksten, at uddelegering alene kan ske i tilståelsessager.

Med venlig hilsen

Per Sjøqvist
Juridisk direktør, advokat (L)

Coop Danmark A/S
Juridisk afdeling
Roskildevej 65
DK-2620 Albertslund
www.coop.dk
(CVR-nr. 26259495)

Telefon +45 4386 4410
Mobil +45 5159 4410
Telefax +45 4386 3269
E-mail per.sjoeqvist@coop.dk

Denne e-mail og de vedhæftede dokumenter indeholder fortrolig information. Denne information er udelukkende beregnet til at komme til de anførte modtageres kundskab. Enhver uretmæssig offentliggørelse, kopiering, overdragelse, udnyttelse eller handling på baggrund af indholdet i denne e-mail er strengt forbudt. Hvis De har modtaget denne e-mail ved en fejl, anmodes De venligst om at slette e-mailen og vedhæftede dokumenter samt at underrette afsenderen, enten pr. e-mail eller telefonisk på 4386 4410.

Danmarks Apotekerforening

Bredgade 54 · Postboks 2181 · 1017 København K

Telefon 33 76 76 00 · Fax 33 76 76 99

apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk · www.apotekerforeningen.dk

apotek

Konkurrencestyrelsen
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Nyropsgade 30
1780 København V

Modtaget:

28.11.06 003725

J.nr.: 4-_____

27-11-2006
MKA/400/00001

Svar på høring vedr. forslag til ændring af konkurrenceloven mv.

Konkurrencestyrelsen har den 6. november 2006 (sag 4/0104-0100-0008/JØK) sendt udkast til forslag til ændringer af konkurrenceloven i høring.

Det fremsendte giver ikke Danmarks Apotekerforening anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Merete Kaas

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven, lov om rettens pleje, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om klagenævnet for udbud (styrket indsats mod karteller, forbedrede kontrol- og efterforskningsinstrumenter, supplerende bødeprocedurer og mere konkurrence om offentlige ydelser)

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Bygherreforeningen kommenterer hermed høringsmaterialet vedr. forslag til lov om ændring af konkurrenceloven, lov om rettens pleje, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om klagenævnet for udbud (styrket indsats mod karteller, forbedrede kontrol- og efterforskningsinstrumenter, supplerende bødeprocedurer og mere konkurrence om offentlige ydelser).

Vi er i Bygherreforeningen blevet bekendt med høringen via Udbudsportalen, men finder det besynderligt, at foreningen ikke er at finde på høringslisten.

Overordnet har Bygherreforeningen stor sympati for den række af tiltag (2a-2f i bemærkningerne) beregnet på at gøre konkurrencebegrænsende aktiviteter såsom karteller mindre attraktive og mere risikable. Tiltagene vil utvivlsomt virke præventive, foruden at de vil føre til bedre resultater mht. opklaring og straf. Der kan muligvis være problemer forbundet med bestemmelserne om straflempelse – i form af mulige uhensigtsmæssige konsekvenser, hvor angiveri kan skabe nye former for "sammenhold" blandt de involverede eller give anledning til fremførelse af urigtige oplysninger og dermed endnu dårligere grundlag for efterforskning og straf.

Annonceringspligten for ordrer over 500.000 kr (2g i bemærkningerne) kan være ressourcekrævende, men hvis det fx er muligt blot at annoncere via udbyderens hjemmeside vil dette utvivlsomt kunne opvejes af forbedringer i konkurrencesituationen. Bygherreforeningen opfatter således annonceringspligten som en pragmatisk udvidelse af tilbudsloven. I § 15 b stk. 1 undtages kontrakter under 500.000 kr fra annonceringspligten, men det forekommer uklart, om der er tale om en undtagelse fra den generelle EU-annonceringspligt. I § 15 b stk. 2 står det ikke klart, om annonceringspligten er gældende ved tildeling efter en rammeaftale, men Bygherreforeningen antager at det ikke er tilfældet. I relation til § 15 c stk. 3 kan der stilles spørgsmålstejn ved hvor vidtgående underretningspligten er.

Behandling af begæring om opsættende virkning (2h i bemærkningerne) vedrører standstill-periodens udmøntning. Her kan det være problematisk, at to 10-dages frister (udbud og Klagenævn) tilsammen kan give en uafklaret periode på op til 20 dage. Endvidere bemærkes det, at Klagenævnets beslutning om opsættende virkning kan have vidtgående konsekvenser (for ordregiver).

Ændringen af Konkurrencerådets sammensætning (2k i bemærkningerne) virker umiddelbart velargumenteret. Bygherreforeningen har ved andre lejligheder

Side 1

29. november 2006

Bygherreforeningen
Borgergade 111
1300 København K

Telefon 7020 0071
Telefax 7020 1271

info@bygherreforeningen.dk
www.bygherreforeningen.dk

efterlyst en bedre balance mellem udbuds- og efterspørgselssiden i byggeriet afspejlet i rådet, hvilket der forhåbentlig er mulighed for nu.

Side 2

Bygherreforeningen står til rådighed for drøftelse af ovenstående synspunkter.

Birgitte Klitsgaard (KS)

Fra: Heidi Jakobsen (KS)
Sendt: 29. november 2006 12:32
Til: Signe Schmidt (DEP)
Emne: VS: DANMARKS REDERIFORENING - Høring: forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v.
SJ: -1
SJfile: 4/0104-0100-0009
SJSendHandler: sjLightOutlook

Fra: Uffe Lind Rasmussen [mailto:ULR@shipowners.dk]
Sendt: 29. november 2006 12:28
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: DANMARKS REDERIFORENING - Høring: forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v.

Med henvisning til Konkurrencestyrelsens nedenstående brev med udkast til ændring af konkurrenceloven har vi følgende bemærkninger.

Vedrørende leniency-programmer kan lovforslaget virke temmelig mærkværdigt og kritisabelt. I betragtning af at forslaget ligger tæt op ad, hvad der opereres med i EU-retten og i et stort antal EU-lande, herunder Storbritannien, Norge og Sverige og i betragtning af at forslaget givet kan medvirke til at reducere antallet af ulovlige karteller, går Danmarks Rederiforening ikke imod forslaget på dette centrale punkt.

Efter lovforslaget får Konkurrencestyrelsen adgang til ved kontrolbesøg i virksomhederne at kopiere harddiske m.v. og til at modtage kopier heraf med henblik på nærmere gennemgang i Styrelsen. Vi finder, at kopiering kun bør være en subsidiær mulighed. Hvis Konkurrencestyrelsen kan nå at gennemgå pc'er m.v. under kontrolbesøg hos virksomheden, bør der ikke være adgang til at kopiere indholdet. Hvis kopiering sker, bør virksomheden automatisk have krav på at være til stede hos Styrelsen, når den gennemgår indholdet af kopierne. Det bør ikke være nødvendigt at der fremsættes ønske herom.

I motiverne til §1, nr. 3 (ad §15, stk. 1) udtales at kriterierne i retsplejelovens §93 for udpegning af medlemmer til Konkurrencerådet i praksis vil medføre "at det indstillede medlem ikke vil være ansat i organisationerne". Vi finder denne motivudtalelse bør udgå. I mange tilfælde vil der udmærket kunne udpeges ansatte i organisationerne, der opfylder kravene i retsplejelovens §93, og det må understreges, at sådanne ansatte ofte vil have et ganske indgående kendskab til de tilgrundliggende regler m.v., deres baggrund, praktiske anvendelse og forudsætninger.

Forslaget i § 1, nr. 15 (ad § 23a, stk. 9) bør ændres, således at også meddelelse om strafnedsættelse og omfanget heraf i en overgangsperiode er betinget af samtykke af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Med venlig hilsen
DANMARKS REDERIFORENING
P.D.V.
Uffe Lind Rasmussen

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Heidi Jakobsen (KS) [mailto:hj@ks.dk]

Sendt: 7. november 2006 12:37

Til: samfund@advocom.dk; info@amfor.dk; ae@aeraadet.dk; ai@asfaltindustrien.dk; bm@bm.dk; bm@bm.dk; bl@bl.dk; info@bryggeriforeningen.dk; bkl@net.dialog.dk; joh@byg.dk; mail@dbmf.dk;

co@co-industri.dk; fdb@fdb.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; um@um.dk;
mail@fiskeriforening.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; Danmarks Rederiforening;
daf@annoncoer.dk; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; dhs@dhs.dk; dansk-
it@dansk-it.dk; di@di.dk; landbrugsinfo@landscentret.dk; info@skovforeningen.dk; dtr@taxi.dk;
dtl@dtl-dk.dk; info@danskeark.org; db@db-dk.dk; ddf@danskedagblade.dk; danent@danent.dk;
bhk@danskfjernvarme.dk; mail@danskfjernvarme.dk; sekretariatet@dmorg.dk;
regioner@regioner.dk; andel@landbrug.dk; dsk@d-s-k.dk; publasm@webpartner.dk; dkk@dkk.dk;
fm@fm.dk; f@finansraadet.dk; Hoeringer@fbr.dk; frr@frrhuset.frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk;
fp@forsikringenshus.dk; fmn@fmn.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; ftf@ftf.dk; hts@hts.dk;
htsi@htsi.dk; hvr@hvr.dk; im@im.dk; ida@ida.dk; jm@jm.dk; kl@kl.dk; kum@kum.dk;
ln.info@of.kk.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; ler@ler.dk;
sekretariatet@lokalepengeinstitutter.dk; mim@mim.dk; fvm@fvm.dk; vtu@vtu.dk; ofr@oil-forum.dk;
rr@realkreditraadet.dk; skm@skm.dk; sm@sm.dk; stm@stm.dk; teknik@teknik.dk; trm@trm.dk;
um@um.dk; uvm@uvm.dk; LOC240@korsoer.byret.dk

Emne: Høring: forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v.

Vedhæftet fremsendes udkast til ændring af konkurrenceloven, retsplejeloven, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud med tilhørende bemærkninger samt paralleltekst over forslaget sammenholdt med gældende lovgivning. Lovforslaget vil samtidig kunne findes på www.hoeringsportalen.dk.

Forslaget til ændring af konkurrenceloven baserer sig på indstillinger fra udvalget om styrkelse af konkurrencelovgivningen. Rapporten er vedhæftet og kan desuden findes på www.oem.dk.

Eventuelle bemærkninger til forslaget bedes fremsendt til Konkurrencestyrelsen snarest og senest onsdag den 29. november 2006 kl. 12.00.

Lovforslag og rapport er tillige sendt med almindelig post.

Bemærkningerne bedes sendt til Heidi Jakobsen på hj@ks.dk

Med venlig hilsen
Heidi Jakobsen
Konkurrencestyrelsen/Danish Competition Authority
Center for Jura og Økonomi/Law & Economics
Nyropsgade 30
DK - 1780 København V
E-mail: hj@ks.dk
Phone: (+45) 7226 8000
Phone dir. (+45) 7226 8100
Fax: (+45) 3332 6144

<<Høringsbrev 6-11-2006_2_.pdf>> <<07 11 2006 lovforslag høring.pdf>> <<07 11 2006 Bemærkninger høring.pdf>> <<Rapporten.pdf>>

Birgitte Klitsgaard (KS)

Fra: Heidi Jakobsen (KS)
Sendt: 29. november 2006 14:46
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: DA - høring - forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v.
SJSendHandler: sjLightOutlook

Fra: Gitte Merete Nagel [mailto:GMN@da.dk] **På vegne af** Dansk Arbejdsgiverforening
Sendt: 7. november 2006 15:52
Til: Heidi Jakobsen (KS)
Emne: DA - høring - forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v.

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende høring om lovforslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v. skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Nils Trampe, sekretariatschef

Fra: Heidi Jakobsen (KS) [mailto:hj@ks.dk]
Sendt: 7. november 2006 12:37
Til: samfund@advocom.dk; info@amfor.dk; ae@aeraadet.dk; ai@asfaltindustrien.dk; bm@bm.dk; bm@bm.dk; bl@bl.dk; info@bryggeriforeningen.dk; bkl@net.dialog.dk; joh@byg.dk; mail@dbmf.dk; co@co-industri.dk; fdb@fdb.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; um@um.dk; mail@fiskeriforening.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; info@danmarksrederiforening.dk; daf@annoncoer.dk; Dansk Arbejdsgiverforening; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; dhs@dhs.dk; dansk-it@dansk-it.dk; di@di.dk; landbrugsinfo@landscentret.dk; info@skovforeningen.dk; dtr@taxi.dk; dtl@dtl-dk.dk; info@danskeark.org; db@db-dk.dk; ddf@danskedagblade.dk; danent@danent.dk; bhk@danskfjernvarme.dk; mail@danskfjernvarme.dk; sekretariatet@dmorg.dk; regioner@regioner.dk; andel@landbrug.dk; dsk@d-s-k.dk; publasm@webpartner.dk; dkk@dkk.dk; fm@fm.dk; f@finansraadet.dk; Hoeringer@fbr.dk; frr@frrhuset.frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fp@forsikringenshus.dk; fmn@fmn.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; ftf@ftf.dk; hts@hts.dk; htsi@htsi.dk; hvr@hvr.dk; im@im.dk; ida@ida.dk; jm@jm.dk; kl@kl.dk; kum@kum.dk; ln.info@of.kk.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; ler@ler.dk; sekretariatet@lokalepengeinstitutter.dk; mim@mim.dk; fvm@fvm.dk; vtu@vtu.dk; ofr@oil-forum.dk; rr@realkreditraadet.dk; skm@skm.dk; sm@sm.dk; stm@stm.dk; teknik@teknik.dk; trm@trm.dk; um@um.dk; uvm@uvm.dk; LOC240@korsoer.byret.dk
Emne: Høring: forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.v.

Vedhæftet fremsendes udkast til ændring af konkurrenceloven, retsplejeloven, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud med tilhørende bemærkninger samt paralleltekst over forslaget sammenholdt med gældende lovgivning. Lovforslaget vil samtidig kunne findes på www.hoeringsportalen.dk.

Forslaget til ændring af konkurrenceloven baserer sig på indstillinger fra udvalget om styrkelse af konkurrencelovgivningen. Rapporten er vedhæftet og kan desuden findes på www.oem.dk.

Eventuelle bemærkninger til forslaget bedes fremsendt til Konkurrencestyrelsen snarest og senest onsdag den 29. november 2006 kl. 12.00.

Lovforslag og rapport er tillige sendt med almindelig post.

Bemærkningerne bedes sendt til Heidi Jakobsen på hj@ks.dk

Med venlig hilsen

Heidi Jakobsen

Konkurrencestyrelsen/Danish Competition Authority

Center for Jura og Økonomi/Law & Economics

Nyropsgade 30

DK - 1780 København V

E-mail: hj@ks.dk

Phone: (+45) 7226 8000

Phone dir. (+45) 7226 8100

Fax: (+45) 3332 6144

<<Høringsbrev 6-11-2006 _2_.pdf>> <<07 11 2006 lovforslag høring.pdf>> <<07 11 2006 Bemærkninger høring.pdf>> <<Rapporten.pdf>>

Kontorchef Benedikte Havskov Hansen
Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

29. november 2006
Sagsnr.: 207102

Forslag til ændring af konkurrenceloven m.v.

Dansk Byggeri har med Konkurrencestyrelsens skrivelse af 6. ds. i høring modtaget udkast til ændring af konkurrenceloven m.v.

Der er hos Dansk Byggeris medlemmer stor forståelse for konkurrencelovens forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler, og at det er vigtig at sikre, at reglerne følges.

I større og specielt de meget store virksomheder indgås aftaler af mange andre end virksomhedens ledelse. Ledelsen gør i disse virksomheder meget for at sikre, at de relevante medarbejdere bliver informeret på forståelig vis om reglerne, og at det er meget vigtigt for virksomheden, at reglerne aldrig overtrædes. For at understrege budskabet får medarbejderne typisk at vide, at en overtrædelse vil medføre bortvisning.

I sådanne tilfælde vil det være meget stødende, at virksomheden, der typisk er et aktieselskab, i henhold til konkurrencelovens § 23, stk. 3 dømmes, hvis en medarbejder imod virksomhedens klare instrukser overtræder konkurrenceloven. Medarbejderes handling må i denne situation betragtes som abnorm og bør alene føre til straf for vedkommende selv. Dansk Byggeri henstiller derfor, at konkurrenceloven ændres, så virksomheden ikke straffes, når den kan bevise, at situationen er som beskrevet.

Sluttelig bemærkes, at Konkurrencerådet er tillagt meget vigtige opgaver. Det har stor betydning for varetagelsen af disse opgaver, at Konkurrencestyrelsen i sin kreds har medlemmer med kendskab til de vigtigste erhverv. Det vil derfor være en alvorlig, unødvendig og uhensigtsmæssig svækkelse, hvis Konkurrencerådets sammensætning bliver for snæver. Dansk Byggeri vil i særdeleshed opfordre til, at det sikres, at der fortsat vil være mulighed for, at Dansk Byggeri sammen med Tekniq får mulighed for at indstille et medlem med indgående kendskab til byggeriets forhold. Bygge-, anlægs- og installationsbranchen er med omkring 200.000 beskæftigede en store og central del af dansk erhvervsliv.

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Mogens Hansen

danskenergi

Konkurrencestyrelsen,
Nyropsgade 30
1780 København V

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskenergi.dk
www.danskenergi.dk

Sendes kun elektronisk

Dok. ansvarlig: TAT
Sekretær: Igu
Sagsnr: 99/628
Doknr: 52

29-11-2006

Høring om ændring af konkurrenceloven mv.: Dansk Energi er enig i formålet, men bekymres for retssikkerheden

Generelt finder Dansk Energi det positivt, at der gives myndighederne tilstrækkelige beføjelser og instrumenter til at håndhæve reglerne indenfor af deres ressortområde. Dette gælder også for så vidt angår indsatsen mod karteller, der med lovforslaget ønskes styrket. Branchen er derfor enig i de overordnede betragtninger, der ligger bag lovforslaget. Men det er afgørende, at effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne, herunder opdagelse og tilendebringelse af kartelvirksomhed, sker med nøje respekt for de mistænkte virksomheders og deres ansattes retssikkerhed. Med andre ord skal retssikkerhedsgarantierne balanceres over for de hensyn, der ligger bag lovens formål, nemlig en mere effektiv indsats mod karteller.

Dansk Energi er ikke overbevist om, at en sådan balance er motiveret tilstrækkeligt præcist i bemærkningerne til lovforslaget. Lovforslaget med ledsagende bemærkninger synes således mere at bygge på en antagelse om eksistensen af udokumenteret kartelaktivitet end egentlig sandsynliggørelse heraf. På samme måde ville det være ønskværdigt, hvis proportionaliteten af de kontrol- og efterforskningsinstrumenter, der foreslås indført, var bedre beskrevet i bemærkningerne.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

For det første er det ikke ganske klart, om et indgreb sker i eller uden for strafferetsplejen/i medfør af retsplejeloven, når politiet ifølge lovforslagets § 1, nr. 6, bistår med at give Konkurrencestyrelsen adgang til ansattes person. Som eksempel kan nævnes, at styrelsen skal lade politiet udføre et kontrolbesøg, såfremt der under et besøg åbenbart eller nærliggende er tale om forhold, der kan føre til straf i medfør af lovens § 23. Hvis en ansat nægter at fremvise indholdet af sine lommer, hvorfor politiet i givet fald må yde bistand hertil, burde lovbemærkningerne tage klarere stilling til, om dette indebærer, at selve kontrolundersøgelsen overgår til ransagning ved politiet i medfør af retsplejelovens regler herom. Overvejelsen bygger på, at det vil være urimeligt vanskeligt for virksomheden, dennes ansatte og rådgivere at agere i en situation, hvor såvel konkurrencelovens regler som retsplejelovens regler finder anvendelse på udvalgte forhold under en kontrolundersøgelse/ransagning.

For så vidt angår forslaget om at fravige dansk rets almindelige principper for ransagning af privates bopæl, bør der efter Dansk Energis opfattelse gives ganske vægtige argumenter for at tillade en sådan fravigelse. Bemærkningerne til forslaget angiver ikke sådanne tilstrækkeligt vægtige hensyn. Navnlig sandsynliggør bemærkningerne ikke, at fraværet af dette instrument tidligere har hindret afsløringen af eksempelvis karteller, eller at overtrædelse af konkurrenceloven skal særreguleres i forhold til andre områder, hvor lovgiver har fundet, at privatsfæren skal vægtes højere.

Lovforslagets § 1, nr. 7, indeholder en ny adgang for Konkurrencestyrelsen til at foretage en såkaldt spejling af dataindholdet af elektroniske medier. Der er grund til at være skeptisk heroverfor, idet det bl.a. andet er uklart, hvorledes en spejling - og dermed medtagelse af materiale, der ikke eller ikke udelukkende er omfattet af den retskendelse, som myndighederne har indhentet til brug for den konkrete kontrolundersøgelse - forholder sig til retskendelsen. I øvrigt ses der ikke et godtgjort underbygget behov for medtagelse af spejlingen, idet adgangen til forsegling mv. i den gældende lovs § 18, stk. 4-5, synes tilstrækkelig.

I tilknytning hertil så Dansk Energi også gerne, at bemærkningerne nøjere beskrev konsekvenserne af, at forseglingen af et lokale måtte blive brudt, kravene til sikkerhed ved myndighedernes opbevaring af oplysninger, samt ansvarsforholdene, hvis oplysninger i myndighedernes varetægt skulle komme uvedkommende i hænde.

Endelig står det ikke klart, hvordan en leniency-ansøgning eller et tilsagn om strafbortfald fra de danske myndigheder skal behandles, hvis jurisdiktionen over en sag overgår fra de danske konkurrencemyndigheder til Kommissionen eller en anden medlemsstats konkurrencemyndighed efter forordning 1/2003. Det ville være ønskværdigt, om spørgsmålet blev afklaret og lov-bemærkningerne præciseret. Samtidig bør der tages stilling til, hvilke aktindsigtsregler, der skal gælde for leniency-ansøgninger mv.

Med venlig hilsen

Thomas Andersen Thrane

Thomas Andersen Thrane

Konkurrencestyrelsen
hj@ks.dk
Nyropsgade 30
1780 København V

27. november 2006
HSz

Udkast til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven

Konkurrencestyrelsen har ved mail af 7. november 2006 anmodet om Dansk Industris bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven.

Generelle bemærkninger

Det nu foreliggende lovudkast kan ifølge DI's opfattelse ses som et direkte udspring af det i sommeren 2005 meget debatterede VVS-kartel, nøjagtigt som den seneste ændring af konkurrenceloven i februar 2005 var et udspring af det meget omtalte EI-kartel. DI finder - og har altid fundet - at kartelvirksomhed, som udgør den mest skadelige og alvorlige overtrædelse af konkurrenceloven, skal bekæmpes meget håndfast. Så håndfast, at det endog i særlige tilfælde kan være nødvendigt i disse sager at anvende ekstraordinære retsmidler. Overordnet set finder DI det imidlertid ikke hensigtsmæssigt at lovgive på baggrund af enkeltsager.

Det fremgår af bl.a. de almindelige bemærkninger til det nu foreliggende udkast til lovforslag, at hovedformålet med lovudkastet er et ønske om at styrke konkurrencemyndighedens redskaber til opklaring og bekæmpelse af kartelvirksomhed. Myndighederne havde således allerede i efteråret 2005 udarbejdet den såkaldte "kartelpakke", som indeholdt et katalog over tiltag, der var specielt indrettet på bekæmpelsen af kartelvirksomhed. Inspireret af kartelpakken lægges der i lovudkastet nu op til indførelsen af et straflempeprogram (leniency-system) i dansk konkurrenceret, som skal gøre det muligt at give straffrihed eller strafnedsættelse til virksomheder eller personer, der deltager eller har deltaget i kartelvirksomhed, såfremt sådanne virksomheder eller personer bistår myndighederne med afsløringen eller opklaringen af det pågældende kartel.

DI finder det af hensyn til den almindelige retsfølelse principielt betænkeligt at tilbyde straffrihed til lovovertrædere, men erkender den udbredte anvendelse af leniency-systemer i resten af EU og i Nordamerika.

Lovudkastet indeholder imidlertid også andre tiltag fra kartelpakken, som skal styrke konkurrencemyndighedens efterforskning. Det drejer sig om hjemmel for myndighederne til at foretage personvisitation af ikke-mistænkte personer, til at foretage ransagning af ikke-mistænkte perso-

ners bopæl samt en udvidet adgang til under kontrolundersøgelser at foretage spejling af virksomheders computerharddiske m.v.

DI finder, at de foreslåede efterforskningstiltag er overordentligt integritetskrænkende. DI finder endvidere ikke, at der i lovbemærkningerne eller andre steder er dokumenteret et relevant behov for tiltag af så indgribende karakter. Endelig finder DI det meget bemærkelsesværdigt, at disse ekstraordinære retsmidler, som først blev præsenteret som nødvendige efterforskningstiltag i de meget vanskelige kartelsager, nu ifølge lovudkastet tillige skal kunne finde anvendelse ved efterforskningen af alle mulige andre sager på konkurrencerettens område. DI har meget store retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved de nævnte tiltag og finder det under alle omstændigheder stærkt kritisabelt, såfremt hjemmelen til at anvende disse udvides til også at omfatte myndighedernes efterforskning udenfor kartelområdet.

Lovudkastet indeholder endvidere en række generelle ændringsforslag udenfor kartelområdet. Det drejer sig først og fremmest om en hjemmel til Konkurrencestyrelsen til at afslutte sager med administrative bødeforlæg. Som det fremgår af DI's kommentarer til de enkelte bestemmelser nedenfor, finder DI, at dette forslag giver anledning til betænkeligheder, ligesom DI generelt er af den opfattelse, at administrative bøder udstukket af Konkurrencestyrelsen under alle omstændigheder alene bør kunne komme på tale, når der er tale om bøder i den nedre ende af bødeskalaen.

Lovudkastet indeholder tillige et forslag om at ændre på Konkurrencerådets sammensætning. Heller ikke her er der efter DI's opfattelse foretaget nogen som helst relevant dokumentation af et behov for den foreslåede ændring.

Helt overordnet finder DI, at man, hver gang en myndighed tillægges yderligere beføjelser til at foretage meget vidtgående indgreb, som minimum må kunne forlange, at der dokumenteres et relevant behov for det pågældende indgreb. Efter DI's opfattelse er dette desværre ikke tilfældet for flere af de i lovudkastet indeholdte ændringsforslag.

Lovudkastet indeholder endeligt en række forslag til ændringer vedrørende udbud og offentlige konkurrencebegrænsninger. DI kan støtte de foreslåede lovændringer på disse områder.

Kommentarer til de enkelte ændringsforslag

§ 11a, stk. 7 - Konkurrencerådets kompetence til at behandle sager om konkurrenceforvridende støtte, uanset om sagerne har samhandelspåvirkning
DI skal gøre opmærksom på, at Europa-Kommissionen er enekompetent for så vidt angår støtte, der er omfattet af EF-Traktaten, mens § 11a ikke omfatter denne form for støtte. DI finder, at det af lovbemærkningerne til § 11a, stk. 7, tydeligt bør fremgå, hvorledes § 11a, stk. 7, i praksis vil blive anvendt, uden at dette kommer i konflikt med EF-Traktatens regler.

§ 11b - Bedre mulighed for at undersøge og gribe ind over for forkerte afregningspriser i fritvalgsordninger

Det foreslås i lovudkastet, at Konkurrencerådets mulighed for at undersøge kommunernes afregningspriser i fritvalgsordninger styrkes. Konkurrencerådet får kompetence til at udstede påbud til kommuner om at anvende bestemte afregningspriser og efterbetale et beløb til leverandører,

der svarer til forskellen mellem kommunens afregningspris og prisen, som denne burde have været.

DI er af den opfattelse, at Konkurrencerådets foreslåede kompetencer burde dække alle kommunale serviceydelser og ikke kun fritvalgsordninger. Tilsynet med de kommunale samarbejder i form af § 60-selskaber bør styrkes, så mistanke om konkurrenceforvridende adfærd kan minimeres.

Tilbudslovens § 15b - Annonceringspligt for ordrer over kr. 500.000

Det foreslås at indføre en pligt til at offentliggøre en annonce om opgaven forud for indgåelse af kontrakter om varer og tjenesteydelser under tærskelværdierne for EU-udbud samt for kontrakter om bilag II B-tjenesteydelser, der ikke fuldt ud er omfattet af udbudsdirektiverne.

DI havde gerne set en lavere grænse på eksempelvis kr. 400.000, hvilket ville svare til kontraktsummen på kontrakter over tærskelværdien fordelt på 4 år. Dette ville have en præventiv effekt overfor omgåelse af udbudsreglerne.

DI finder det afgørende, at der er så fri og uhindret adgang som muligt for alle potentielle leverandører til at få kendskab til opgaverne. Adgangen bør ikke være begrænset af en urimelig betaling. Det bør derfor sikres, at ordregivere ikke indgår eksklusive aftaler med bestemte medier om formidling af annoncerne. I det omfang ministeren ønsker at udstede regler om, at annoncering skal ske på ét elektronisk medie, må dette således ikke være til hinder for, at andre medier frit kan formidle annoncerne.

Lov om Klagenævnet for Udbud § 6a - Behandling af begæring om opsættende virkning

Det foreslås at supplere den netop indført standstill-periode på 10 dage med en bestemmelse om, at en klager kan begære opsættende virkning af en kontrakttildeling. Klagenævnet for Udbud skal inden for 10 dage afgøre, om klagen fortsat skal have opsættende virkning, eller om kontrakten kan underskrives.

DI er af den opfattelse, at lovforslaget bør indarbejde EU-Kommissionens pågående revision af kontroldirektivet, herunder særligt kravet vedrørende omfanget af underretning om tildeling af kontrakten. DI finder, at denne pligt til at tilvejebringe tilstrækkelig information til forbigåede tilbudsgivere er helt afgørende for, at tilbudsgivere kan vurdere, om der er grundlag for en klagesag.

Lov om Klagenævnet for Udbud § 8a - Bedre mulighed for at indhente oplysninger om udbudspligtige indkøb

Det foreslås at give Konkurrencestyrelsen en udtrykkelig kompetence til at indhente oplysninger om ordregivende myndigheders indkøb. Det kan ske gennem en samkøring af offentligt tilgængelige oplysninger, f.eks. om udliciteringsgrad.

DI finder, at Konkurrencestyrelsen burde pålægges en forpligtelse til at føre et mere aktivt og opsøgende tilsyn med ordregiveres efterlevelse af udbudsreglerne.

DI havde gerne set, at der blev indført et krav til ordregivere om at have en "indkøbsprotokol" ved indkøb under tærskelværdierne. Erfaringer fra

Norge siger, at dette har en præventiv virkning overfor omgåelse af udbudsreglerne.

Endvidere anbefaler DI, at der i bemærkninger også refereres til den nyeste beregningsmetode for brugen af private leverandører kaldet PLI-indikatoren.

§ 15, stk. 1 - Ændring af Konkurrencerådets sammensætning

Det foreslås i lovudkastet at reducere antallet af medlemmer i Konkurrencerådet. Ifølge de almindelige bemærkninger skulle formålet hermed angiveligt være at gøre Konkurrencerådet mere effektivt. Der findes dog hverken i lovbemærkningerne eller noget andet sted nogen dokumentation for, dels at Konkurrencerådet med sin nuværende sammensætning skulle fungere ineffektivt, dels at et råd med et reduceret medlemsantal i givet fald skulle fungere mere effektivt. Tværtimod har Konkurrencerådets formand givet udtryk for, at rådet med sin nuværende sammensætning er meget velfungerende.

Det er DI's opfattelse, at Konkurrencerådet med sin nuværende størrelse og sammensætning er både hensigtsmæssigt og effektivt. DI lægger i den forbindelse vægt på, at den nuværende brede sammensætning af Konkurrencerådet bidrager til at sikre et velfunderet og alsidigt grundlag for rådets beslutninger. Konkurrencerådets brede sammensætning bidrager endvidere til at give rådet legitimitet i forhold til de virksomheder, der påvirkes af rådets afgørelser.

Ifølge den foreslåede ændring skal der ske en reduktion fra 7 til 4 af medlemmer indstillet af erhvervsorganisationer. Dette vil uundgåeligt medføre en reduktion af Konkurrencerådets sagkundskab, kompetence og legitimitet, da færre sider af erhvervslivet fremover vil være repræsenteret i rådet. Som nævnt savner DI en relevant begrundelse for at foretage en ændring af Konkurrencerådets sammensætning. DI kan derfor ikke støtte den foreslåede ændring.

Det følger endvidere af lovbemærkningerne, at kravene til de medlemmer, som erhvervsorganisationerne kan indstille, foreslås skærpet, så sådanne medlemmer skal opfylde de samme krav, som der i retsplejelovens § 93 stilles til sagkyndige dommere i Sø- og Handelsretten. Det følger heraf, "at de sagkyndige retsmedlemmer i Sø- og Handelsretten skal besidde et indgående og tidssvarende praktisk kendskab til vedkommende sagsområde. De skal samtidig udføre hvervet med upartiskhed og omhu". Uforståeligt for DI konkluderes det på den baggrund i de foreslåede lovbemærkninger, at de nævnte kriterier som oftest vil medføre, at det af en organisation indstillede medlem ikke vil være ansat i den pågældende organisation.

Overordnet set finder DI ikke, at de i retsplejelovens § 93 nævnte kriterier giver belæg for at drage den nævnte konklusion. I modsat fald finder DI, at henvisningen til retsplejelovens § 93 bør udgå af de foreslåede lovbemærkninger til konkurrencelovens § 15, stk. 1.

At være repræsenteret i Konkurrencerådet er for organisationerne ikke blot et spørgsmål om at kunne deltage i afgørelsen af konkrete sager. Det er i lige så høj grad adgangen til en helt nødvendig informationskilde, der sætter organisationerne i stand til at følge den meget hastige udvikling af praksis på et meget komplekst retsområde som konkurrenceretten. Uden denne informationskilde vil danske erhvervsorganisationer ikke på sam-

me måde, som det sker i dag, kunne vejlede erhvervslivets virksomheder om forståelsen af dette meget svært tilgængelige retsområde, hvilket alt andet lige må antages at ville føre til flere overtrædelser af konkurrence-loven.

DI ønsker endvidere at påpege, at det for organisationerne i givet fald kan vise sig at blive meget vanskeligt at finde personer udenfor kredsen af organisationsansatte, som opfylder de nævnte kriterier, og som vil være villige til at afse den fornødne tid til hyppige møder samt et meget tidskrævende forberedelsesarbejde. Selv hvis sådanne personer ville kunne findes, må det antages, at den ovenfor nævnte meget væsentlige information om udvikling i praksis m.v. kun i begrænset omfang ville tilflyde organisationerne.

§ 15, stk. 2 - Ophævelse af bestemmelsen om stedfortrædere for medlemmer af Konkurrencerådet

Det foreslås i lovudkastet, at bestemmelsen i konkurrencelovens § 15, stk. 2, om udpegning af faste stedfortrædere for Konkurrencerådets medlemmer ophæves. Begrundelsen herfor fremgår imidlertid ikke af lovbemærkningerne.

DI kan ikke støtte en ophævelse af stedfortræderordningen. Forslaget synes i særlig grad at være uhensigtsmæssigt, såfremt erhvervsorganisationerne fremover ikke vil kunne indstille organisationsansatte som medlemmer af Konkurrencerådet, da det må forventes, at ikke-organisationsansatte medlemmer langt hyppigere vil være forhindret i at give møde. I disse tilfælde, som må formodes at ville forekomme relativt ofte, vil de pågældende organisationer således slet ikke kunne være repræsenteret på Konkurrencerådets møder, hvilket vil medføre en reduktion af rådets legitimitet og sagkundskab.

§ 18, stk. 1, 2. pkt. - Adgang til at besigtige indholdet af ansattes tasker, lommer m.v.

Det fremgår af lovudkastet, at Konkurrencestyrelsens beføjelser i forbindelse med kontrolundersøgelser foreslås udvidet til også at omfatte en adgang til at besigtige indholdet af ansattes tasker, lommer m.v. Det bemærkes, at den foreslåede beføjelse også retter sig imod tasker, lommer m.v. tilhørende ikke-mistænkte personer.

Det bemærkes endvidere, at politiet efter gældende ret alene kan fortage personvisitation af ikke-mistænkte personer, såfremt efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel af minimum 1 år og 6 måneder, og indgrebet kan antages at være af afgørende betydning for efterforskningen. Den i lovudkastet foreslåede bemyndigelse til Konkurrencestyrelsen går derfor videre end den bemyndigelse, der efter gældende ret er tillagt politiet.

Som beskrevet ovenfor under de generelle bemærkninger stammer dette forslag fra den såkaldte kartelpakke. Forslaget var altså oprindeligt alene tænkt som et ekstraordinært efterforskningsmiddel i kartelsager, som erfaringsmæssigt er meget vanskelige at opklare.

DI finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at tillægge myndigheder beføjelser af så indgribende karakter og vil under alle omstændigheder modsætte sig, at konkurrencemyndigheden tillægges sådanne efterforskningsbeføjelser i sager udenfor kartelområdet.

Også indenfor kartelområdet finder DI det uacceptabelt, såfremt konkurrencemyndigheden vilkårligt kan forlange, at tilfældige ansatte på den kontrolundersøgte virksomhed tømmer deres lommer og åbner deres tasker m.v. Det må være et uomgængeligt krav, at konkurrencemyndigheden godtgør, at der er bestemte grunde til at antage, at netop de af personvisitationen omfattede personer formodes at have skjult bevismateriale i lommer og tasker m.v.

§ 18, stk. 4-8 - Spejling af elektroniske medier

Det foreslås i lovudkastet, at Konkurrencestyrelsens hjemmel til at fjerne spejlet materiale fra en kontrolundersøgt virksomhed udvides. Fremover vil styrelsen således kunne medtage spejlet materiale også i de tilfælde, hvor det ikke skyldes virksomhedens forhold, at kopiering af materialet ikke kan finde sted samme dag, som kontrolundersøgelsen foretages. Det følger af forslaget, at det spejlede materiale skal forsegles, når Konkurrencestyrelsen forlader den kontrolundersøgte virksomhed. Det fremgår endvidere, at den pågældende virksomhed har krav på at være til stede i Konkurrencestyrelsen, når forseglingen brydes med henblik på styrelsens gennemgang af det spejlede materiale. Det følger som en konsekvens af den foreslåede nye § 18, stk. 4, at Konkurrencestyrelsen har 25 dage til at foretage en gennemgang af det spejlede materiale.

Som udgangspunkt finder DI det positivt, at der med den foreslåede bestemmelse skabes grundlag for, at Konkurrencestyrelsens tilstedeværelse på virksomheder under kontrolundersøgelser af disse tidsmæssigt begrænses mest muligt.

DI lægger vægt på, at virksomhedernes repræsentanter automatisk indkaldes til at overvære Konkurrencestyrelsens gennemgang af det spejlede materiale. DI finder det imidlertid uacceptabelt, at Konkurrencestyrelsen i henhold til bestemmelsen gives op til 25 dage til at gennemgå det spejlede materiale. Efter de gældende regler i konkurrenceloven har Konkurrencestyrelsen kun 3 dage til at gennemgå medtaget materiale.

Det må forventes, at langt den overvejende del af de kontrolundersøgte virksomheder vil benytte sig af deres ret til at være til stede ved Konkurrencestyrelsens gennemgang af det spejlede materiale for derved at beskytte materiale undergivet legal privilege samt materiale, som ligger uden for kontrolundersøgelsens genstand. Virksomhederne kan derfor risikere at skulle være til stede - enten selv eller ofte ved ekstern advokat - i op til 25 dage i Konkurrencestyrelsens lokaliteter, mens det spejlede materiale gennemgås. Dette pålægger virksomhederne en meget stor økonomisk byrde.

Herudover risikerer man med forslaget, at nogle virksomheder, herunder særlig små- og mellemstore virksomheder, ikke vil have de tilstrækkelige ressourcer til at lade f.eks. en advokat være til stede hos Konkurrencestyrelsen i hele denne periode. Disse virksomheder vil derfor ikke være i stand til at beskytte deres lovfæstede rettigheder, hvilket er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

DI finder derfor, at den foreslåede meget lange frist på 25 dage bør reduceres væsentligt.

DI finder endvidere, at beføjelsen til at spejle og medtage materiale kun bør benyttes i de særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at gennemgå det relevante materiale på virksomheden.

§ 18b - Adgang for politiet - efter indhentelse af retskendelse fra en dommer - til generelt at ransage lokaliteter, hvor der er bestemte grunde til at antage, at der kan findes bevismateriale

I lovudkastet foreslås en udvidelse af den gældende adgang til ransagning af lokaliteter tilhørende ikke-mistænkte personer. Efter de gældende regler kan ransagning af ikke-mistænkte personers lokaliteter alene finde sted, såfremt ransagningen foretages som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængselsstraf, og såfremt der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen kan findes ved ransagningen. Da konkurrenceloven ikke hjemler straf i form af fængsel, har politiet således ikke i dag adgang til at ransage ikke-mistænkte lokaliteter som led i efterforskningen af konkurrencesager.

DI finder, at der med den foreslåede bestemmelse gives hjemmel til at foretage unødigt integritetskrænkende indgreb i privatlivets fred.

Det forekommer således ikke rimeligt, at personer - som ikke selv er mistænkt for nogen lovovertrædelse - blot som følge af deres ansættelsesforhold på en virksomhed, der er under mistanke for at have overtrådt konkurrenceloven, skal tåle at få deres private hjem gennemført af politiet.

Forslaget om udvidet adgang til ransagning af ikke-mistænkte private hjem stammer fra den såkaldte kartelpakke. Forslaget var derfor oprindeligt alene tænkt som et helt ekstraordinært efterforskningsmiddel i kartelsager, som erfaringsmæssigt er meget vanskelige at opklare. DI finder det derfor helt uacceptabelt, at den påtænkte adgang til ransagning nu tillige søges udvidet til også at omfatte andre overtrædelser af konkurrenceloven end kartelvirksomhed.

DI finder endvidere ikke, at der er fremlagt relevant dokumentation for, at indgreb af denne styrke skulle være nødvendige. Dette gælder i særdeleshed for så vidt angår overtrædelser af konkurrenceloven uden for kartelområdet.

DI kan på denne baggrund ikke støtte den foreslåede ændring.

§ 23 a - Mulighed for straflempe (leniency)

I lovudkastet lægges der op til indførelsen af et straflempeprogram (leniency-system) i dansk konkurrenceret, der skal gøre det muligt at give straffrihed eller strafnedsættelse til virksomheder og personer, der deltager eller har deltaget i kartelvirksomhed, såfremt sådanne virksomheder eller personer bistår myndighederne med afsløringen eller opklaringen af det pågældende kartel.

DI finder som indledningsvist nævnt, at det er principielt betænkeligt at tilbyde straffrihed til lovovertrædere. I relation til den i lovudkastet indeholdte bestemmelse skal DI bemærke, at den foreslåede formelle procedure vedrørende strafnedsættelse bør indeholde ikke blot en høring af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, men et reelt samtykke til strafnedsættelsen og omfanget af denne i hver enkelt konkret sag.

§ 23 b - Administrative bødeforlæg

I lovudkastet lægges op til, at Konkurrencestyrelsen fremover skal have mulighed for at udstede administrative bødeforlæg. Konkurrencestyrelsens beføjelse forudsætter i bemærkningerne, at der er tale om tilståelsessager, hvor virksomheden tilstår en overtrædelse af konkurrencelovgivningen og accepterer, at sagen sluttes administrativt. Yderligere vil Konkurrencestyrelsens kompetence til at udstede administrative bødeforlæg være begrænset til sådanne sager, hvor der er fast retspraksis for strafudmålingen i den konkrete sag.

Overordnet stiller DI sig kritisk overfor anvendelse af administrative bødeforlæg, da sanktioner af strafferetlig karakter principielt altid bør idømmes af en domstol.

Vedrørende det konkrete forslag finder DI, at det utvetydigt bør fremgå af konkurrenceloven eller de hertil knyttede bemærkninger, at der kræves et samtykke fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet til såvel det administrative bødeforlæg som til dettes størrelse.

Det bør endvidere efter DI's opfattelse langt klarere, end det er tilfældet i de foreslåede lovbemærkninger, defineres, hvad der konstituerer en fast retspraksis.

Endeligt lægger DI vægt på, at såfremt der i loven bliver givet Konkurrencestyrelsen mulighed for at udstede administrative bødeforlæg, bør sådanne af retssikkerhedsmæssige årsager alene kunne udstedes i den nedre ende af bødeskalaen.

Retsplejelovens § 105, stk. 4 - Beskikkelse af Konkurrencestyrelsens ansatte til at rejse og udføre tiltale ved byretterne og landsretterne

Ifølge forslaget åbnes der mulighed for, at Rigsadvokaten kan beskikke ansatte i Konkurrencestyrelsen til at varetage udførelsen af straffesager for byretterne og landsretterne i sager vedrørende konkurrenceloven.

DI finder, at det i bemærkningerne til bestemmelsen klart og utvetydigt bør fremgå, at bemyndigelsen til Konkurrencestyrelsens ansatte alene omfatter en adgang til i form af et indenretligt forlig at forelægge tilståelsessager for byretterne i de tilfælde, hvor der ikke findes en fast retspraksis.

DI skal endvidere bemærke, at det ligeledes af bemærkningerne bør fremgå, at henvisningen til landsretterne i bestemmelsen alene findes med henblik på at sikre, at Konkurrencestyrelsens ansatte kan varetage eventuelle kæremål under byretsagens behandling.

Andre forslag

Legal privilege (tavshedspligt m.v.)

DI finder endeligt, at der i forbindelse med en kommende ændring af konkurrenceloven m.v. bør indføres bestemmelser, der sikrer, at virksomhedsansatte advokater og jurister er undergivet den samme form for beskyttelse i form af legal privilege, som tilkommer virksomhedernes eksterne advokater.

Der bør således efter DI's opfattelse ske en ligestilling af den juridiske rådgivning, der ydes af henholdsvis virksomhedsansatte advokater og eks-

terne advokater, da der ikke er nogen saglig begrundelse for at opretholde den nuværende forskelsbehandling.

Med venlig hilsen

Tine Roed
Underdirektør

Henrik Schultz
Chefjurist

Modtaget:

29.11.06 003750

J.nr.: 4-_____

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

København, den 28. november 2006

J.nr. 23-1092-TW

Vedr. Forslag til ændring af Konkurrenceloven mv.

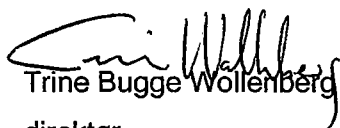
Dansk Taxi Råd skal hermed fremkomme med vore bemærkninger til forslag til ændringer af Konkurrenceloven.

Dansk Taxi Råd finder, at visse dele af forslag til ændring af Konkurrenceloven er meget vidtgående og indgribende i forhold til virksomhedens medarbejdere. Der tænkes her på forslaget om politiets adgang til at ransage medarbejderes hjem samt adgangen til at besigtige indholdet af de ansattes tasker, lommer m.v.

Dansk Taxi Råd finder, at ovennævnte indgreb ikke står i forhold til en evt. forbrydelses størrelse og art og den del af forslaget bør derfor ikke medtages i lovændringen. Såfremt forslaget fastholdes bør man nærmere definere hvilke medarbejdere, der kan risikere at få besøg af politiet i deres hjem.

Med venlig hilsen

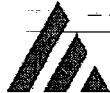
Dansk Taxi Råd

Trine Bugge Wollenberg
direktør

Danske
Arkitektvirksomheder

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

DANSKE ARK
Danske
Arkitektvirksomheder
Arkitekternes Hus
Strandgade 27 A
1401 København K
Tlf 3283 0500
Fax 3283 0501

FRI
Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
Kristianlagade 8
2100 København Ø
Tlf. 3525 3737
Fax 3525 3738

Att. Kontorchef Benedikte Havskov Hansen

Dok.nr.: 42442

29. november 2006

Høringssvar: Forslag til Lov om ændring af Konkurrenceloven m.v.

Vi har den 7. november 2006 modtaget forslag til ændring af Konkurrenceloven m.v. med henblik på afgivelse af vores bemærkninger til forslaget.

Indledningsvist bemærkes, at dette høringssvar er afgivet af Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) og Danske Arkitektvirksomheder (DANSKE ARK) i fællesskab.

Ad den foreslåede ændring af Konkurrenceloven:

FRI og DANSKE ARK finder, at de foreslåede ændringer af Konkurrenceloven med hensyn til indgreb overfor virksomheder og personer generelt forekommer for indgribende i forhold til de retssikkerhedsmæssige principper, som Danmark i øvrigt hylder. Man kan ligeledes diskutere om de få sager, der har været, kan berettige et så voldsomt indgreb i den personlige frihed.

Ad Konkurrencelovens § 15, stk. 1 - Reduktion af Konkurrencerådets medlemmer:

Forslaget om at reducere antallet af medlemmer og især begrundelsen herfor forekommer ikke velgennemtænkt.

At et lavere antal af medlemmer skulle gøre Rådet mere effektivt er et postulat, som savner dokumentation. Tværtimod har Konkurrencerådets formand givet udtryk for, at rådet med sin nuværende sammensætning er meget velfungerende.

Naturligvis skal Konkurrencerådet påse, at enkelte medlemmer ikke er inhabile eller har andre interessekonflikter i forbindelse med afgørelse af konkrete sager. Men dette kan løses ved almindelig rettidig omhu og ved hjælp af mindre indgribende midler. Såvel Sø- og Handels-

retten som f.eks. Klagenævnet for Udbud m.v. løser jævnligt samme typer problemstillinger uden at dette i øvrigt giver anledning til større vanskeligheder.

Endelig er det næppe i "konkurrencens" interesse, at man – indirekte - afskærer ansatte i organisationerne fra medlemskab i Rådet. Organisationerne besidder absolut stor tidssvarende praktisk viden til de relevante sagsområder. Samtidig er der fra organisationernes side stor vilje til selvjustits, idet enkelte brodne kar i en branche kan ødelægge det for alle de andre.

FRI og DANSKE ARK skal foreslå, at man revurderer ændringen af lovforslagets § 15, stk. 1 således, at antallet af medlemmer i Konkurrencerådet ikke reduceres. I stedet bør man indføre adækvate forretningsgange, der forhindrer habilitetsproblemer m.v.

Ad den foreslåede ændring af Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren:

Indførelse af en udbudspligt for tjenesteydelser og vareindkøb under tærskelværdierne vil have en række negative virkninger for såvel udbydere som tilbudsgivere.

FRI og DANSKE ARK finder generelt, at EU's udbudsregler er med til at sikre konkurrencen, samtidig med at EU's udbudsregler sikrer, at opgaverne fordeles retfærdigt, ikke mindst blandt vore medlemmer.

Såvel FRI som DANSKE ARK har altid været ganske aktive i at sikre overholdelsen af udbudsreglerne, bl.a. via den søgsmålsbeføjelse, som begge organisationer er tillagt ved Klagenævnet for udbud samt i forbindelse med klager til Konkurrencestyrelsen over udbudsforretninger.

Ser man på såvel Klagenævnsager som klager til Konkurrencestyrelsen over udbud, optræder både FRI og DANSKE ARK således ganske hyppigt i klagerens rolle i forbindelse med udbudskrænkelssager og har i den forbindelse altid har prioriteret udbudsreglernes overholdelse frem for de enkeltes medlemmers interesser.

FRI og DANSKE ARK må imidlertid tage skarpt afstand til den foreslåede ændring af tilbudsindhentningsloven, efter hvilken tjenesteydelser og vareindkøb over 500.000 kr. nu skal i udbud.

EU's udbudsdirektiv har fastsat nogle minimumsgrænser – tærskelværdierne - for hvornår opgaver skal bydes ud. Disse grænser er bl.a. skabt ud fra en erkendelse af at mindre sager ikke har den store konkurrencemæssige betydning.

Med EU's Udbudsdirektivs gældende tærskelværdier er der således – nogenlunde - proportionalitet mellem den opgave, der skal udføres og den indsats en udbyder skal levere i forbindelse med tilvejebringelsen af et udbudsmateriale og ikke mindst den indsats en tilbudsgiver skal levere i forbindelse med afgivelsen af et tilbud.

En udbyder vil med forslaget blive nødt til at udarbejde et udbudsgrundlag med henblik på indhentning af tilbud på selv meget små opgaver.

Udbudsreglerne er i dag så juridisk og teknisk komplekse, at selv store professionelle offentlige udbydere, må indhente rådgivning for at få udarbejdet et udbudsgrundlag, som er i overensstemmelse med udbudsdirektivet

Med de ændrede tærskelværdier vil man let komme til at stå i den lidt surrealistiske situation at for at få lavet et rådgiverudbud i en mindre sag, skal udbyder udbyde selve udførelsen af udbudsmaterialet.

Det kan der være konkurrencemæssig fornuft i på store sager, men på mindre sager, er det blot et tidskrævende og fordyrende led, som ikke styrker de prismæssige fordele, som øget konkurrence skal sikre.

I forbindelse med små opgaver om teknisk rådgivning og bistand, vil de ressourcer en udbyder skal anvende på et rådgiverudbud næppe kunne opvejes af den besparelse, som Konkurrencestyrelsen antager, man vil opnå ved at byde opgaven ud.

Set med tjenesteyderens/leverandørens briller vil de nye udbudsregler også være unødvendigt tyngende. Rådgiverudbud er sjældent bare at give en pris for opgaven. Udover at oplyse en pris for opgavens løsning, skal rådgiveren besvare en række spørgsmål, beskrive og løse en række problemstillinger, som indgår i tilbudsvurderingen. Tilbudsafgivelsen er i dag blevet meget ressourcekrævende og dyr.

Er opgaven stor nok – dvs. over EU's tærskelværdier – kan det normalt betale sig i længden. Men skal man lægge de samme ressourcer i sager langt under EU's tærskelværdier vil det ud fra en cost benefit-betragtning næppe kunne betale sig.

Konkurrencestyrelsens forventning om at udbudspligten for små opgaver vil medføre øget konkurrence og lavere priser forekommer ikke tilstrækkeligt dokumenteret. Der vil som nævnt altid være en række følgeomkostninger forbundet med udbudspligten, som utvivlsomt vil æde en eventuel besparelse op; eksempelvis udgifter til tilvejebringelse af udbudsgrundlag, rådgivning, udgifter til annoncering osv.

FRI og DANSKE ARK finder det tværtimod mere sandsynligt, at leverandørernes udgifter til tilbudsafgivelsen samt ikke mindst den kapitaliserede risiko for ikke at vinde disse småopgaver vil blive lagt oveni tilbudsprisen således, at den reelle virkning af lovændringen bliver den stik modsatte af det forventede, idet dækningsbidraget på de små sager ganske enkelt ikke kan opøge de ressourcer, der anvendes i tilbudsfasen i modsætning til de større sager.

FRI og DANSKE ARK er således ikke enige i bemærkningerne til lovforslaget om at ændringerne ikke skønnes at medføre væsentlige negative administrative eller økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Efter lovforslagets § 15 c skal udbyderne sørge for at udvælgelsen af tilbudsgivere sker "på grundlag af objektive, saglige og ikke-diskriminerende vilkår og at der ikke finder forskelsbehandling sted mellem tilbudsgiverne."

Dette finder FRI og DANSKE ARK – naturligvis – sympatisk, men finder, at disse vilkår aldrig vil kunne opfyldes, medmindre der indføres stramme procedureregler, der alt andet lige må være strammere end de der findes ved underhåndsbud efter tilbudsindhentningsloven.

Ifølge lovbemærkningerne indeholder ”annonceringspligten” ikke detaljerede procedureregler, men lægger i høj grad op til stor frihed med hensyn til tilrettelæggelse og gennemførelse af proceduren.

Det er FRI's og DANSKE ARK's opfattelse, at den manglende regulering af procedurene vil medføre stor risiko for fejlfortolkninger. På trods af placeringen i en lov om bygge- og anlægsarbejder er der ikke lagt til at procedurene for udbud af tjenesteydelser og vareindkøb skal følge principperne i tilbudsindhentningsloven.

Hvor lang tid skal annonceringsfristen eksempelvis være ? eller hvor lang tid skal man have til at afgive tilbud i ?

Eftersom indførelsen af udbudspligt på opgaver under tærskelværdien ifølge lovforslaget er i overensstemmelse med fællesskabsretten, må den nye udbudspligt for tjenesteydelser under tærskelværdien skulle fortolkes i overensstemmelse med EU-traktaten. Selve EU-Traktaten leverer ikke de nødvendige fortolkningsbidrag. Derfor er man nødt til at se på de gældende fortolkningsbidrag til EU-Traktaten, som på udbudsområdet er – udbudsdirektivet !

Det vil sige, at man i mangel af procedureregler er nødt til at følge retningslinierne i Udbudsdirektivet med hensyn til annonceringsperiode, tilbudsperiode, udvælgelses- og tildelingskriterier, tekniske specifikationer osv.

Følger en udbyder ikke ovennævnte retningslinier fra udbudsdirektivet, forudser FRI og DANSKE ARK en stigning i antallet af klagesager, fordi der ikke er angivet retningslinier for procedurene.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at man i annoncen ikke skal angive udvælgelseskriterier. Dette forekommer imidlertid ikke operationelt, og af hensyn til ligebehandlingsprincippet må udbydere skulle kunne dokumentere hvordan han er kommet frem til et givet antal tilbudsgivere, selvom antallet af interesserede er langt større.

Endelig forekommer det heller ikke operationelt, at der ifølge lovbemærkningerne ikke er begrænsninger med hensyn til hvilke tildelingskriterier, udbydere kan anvende i forbindelse med udbuddet.

Der vil således være frit slag og den usikkerhed, der vil opstå, kan skabe grobund for mange klagesager, fordi ligebehandling, gennemsigtighed, objektivitet m.v. hele tiden vil blive udfordret.

Generelt findes ændringen af Tilbudsindhentningsloven ikke at øge konkurrencen. Forventningen om at priserne bliver lavere synes næppe realistisk.

Udbudspigten for små opgaver må forventes at blive bureaukratisk, tids- og ressourcekrævende for såvel udbyderne som tilbudsgiverne.

Endelig er det FRI's og DANSKE ARK's opfattelse, at såvel Konkurrencestyrelsen som Klagenævnet for Udbud må indstille sig på en væsentlig stigning i antallet af klager som følge af den uklarhed de nye regler medfører for så vidt angår procedurefrihed.

FRI og DANSKE ARK finder det endvidere besynderligt, at tærskelværdien for tjenesteydelser og vareindkøb i princippet er væsentligt lavere end grænsen på 3 mio. kr. for underhåndsbud efter den nugældende tilbudsindhentningslov.

Rent lovteknisk undrer de to organisationer sig over begrundelsen for at placere disse regler i lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, eftersom der ikke er nogen sammenhæng mellem de nuværende regler og lovforslaget. At udbudsdirektivet er sammenskrevet findes ikke at være et sagligt argument, da udbudsdirektivet har fælles procedureregler for de tre typer udbud.

FRI og DANSKE ARK mener således at den nuværende retstilstand sikrer konkurrencen, det rigtige prisniveau og den nødvendige smidighed for så vidt angår udbud af tjenesteydelser og vareindkøb.

På den baggrund skal FRI og DANSKE ARK opfordre lovgiver til at fjerne/afvise den del af lovkomplekset som vedrører de foreslåede ændringer til Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

På vegne DANSKE ARK

Preben Dahl

På vegne FRI

Ulla Sassarsson

Konkurrencestyrelsen
Nyrupsgade 30
1780 København V

Ændringer i lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter

Danske Mediers Forum finder, at forslaget ikke fremstår i overensstemmelse med Konkurrencestyrelsens ønske om at skærpe konkurrencen gennem et enkelt og fleksibelt regelsæt, idet lovforslaget påfører ordregiver øgede transaktionsomkostninger, som følge af de ganske omfattende krav til annoncering, procedure, evaluering mv. Dette skal ses i forhold til, at der kan være tale om kontrakter, som beløbsmæssigt er relativt små, når der henses til grænsen på 500.000 kr.

Danske Mediers Forum savner retningslinjer for beregning af kontraktsummen, jf. de grænseværdier som opregnes i § 15 a, i relation til grænsen på 500.000 kr., som i sidste ende er afgørende for om bestemmelserne finder anvendelse. Det kunne eksempelvis være retningslinjer som dem, der er opstillet for beregning af kontraktsummen i Udbudsdirektivets art. 9.

I relation til § 15 a er det Danske Mediers Forums opfattelse, at der kan forekomme kontrakter, som i prismæssig forstand falder ind under bestemmelsen i kraft af en pris, der overstiger 500.000, men som samtidig er meget komplekse at beskrive. I den forbindelse finder Danske Mediers Forum det nødvendigt, at få afklaret om det er hensigten, at en given opgave skal specificeres i en detaljegrad, der gør tilbudsgiver i stand til umiddelbart at afgive tilbud. Endvidere bør det afklares, om det er hensigten, at ordregiver skal udarbejde en kravspecifikation på linje med kravspecifikationer, der udarbejdes ved EU-udbud, eller om ordregiver har mulighed for at angive eksempelvis produktnavne mv. i "opgavebeskrivelsen" og efterfølgende forhandle om indholdet af de indkomne tilbud.

Den beskrevne fremgangsmåde i § 15 b vedr. annoncering sammenholdt med bemærkningerne hertil synes at have et meget nationalt tilsnit, og Danske Mediers Forum finder derfor behov for at få uddybet, hvordan fremgangsmåden efter § 15 b harmonerer med eventuelle ønsker om at modtage tilbud fra udenlandske leverandører. Er det eksempelvis muligt at varsle særligt interessante leverandører, uden at dette medfører en diskriminatorisk fremgangsmåde fra ordregivers side?

Da annonceringspligten, jf. § 15 b, stk. 2, ikke er tiltænkt at finde anvendelse på kontrakter, som vil falde ind under Udbudsdirektivets art. 31, skal det da (modsnævningsvis) forstås sådan, at der ligger et forhandlingsforbud i Lovforslaget, som finder anvendelse på anskaffelser, der ikke kan falde ind under art. 31? I den forbindelse ønsker Danske Mediers Forum en uddybning af, hvor udstrakt en argumentation ordregiver skal fremføre, for at art. 31 kan finde anvendelse.

Danske Mediers Forum finder det uklart, hvad der i relation til § 15 b, stk. 3 vil være rimelige tidsfrister, idet bemærkningerne til lovforslaget blot nævner, at tidsfristernes længde skal sikre, at annonceringen ikke forekommer illusorisk.

Ændringer i lov om klagenævnet for udbud.

Danske Mediers Forum anser det for tvivlsomt, at klagenævnet, jf. § 6 a, i alle tilfælde er i stand til at træffe beslutning indenfor de fastsatte 10 arbejdsdage, og efterlyser i den forbindelse en beskrivelse af, hvilke konsekvenser en overskridelse af fristen fra klagenævnets side medfører.

Danske Mediers Forum finder endelig formuleringen i § 8 a meget vidtrækkende, og særligt formuleringen "Konkurrencestyrelsen kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige.." giver anledning til bekymring. Sammenholdes bestemmelsen med bemærkningerne til lovudkastets formulering om, at disse oplysninger kan indhentes "...hvor der i øvrigt er formodning om, at udbudsreglerne er overtrådt", er det Mediernes opfattelse, at styrelsen reelt kan indhente oplysninger, selvom der ikke foreligger nogen saglig grund herfor.

Danske Mediers Forum står naturligvis til rådighed såfremt ovenstående ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til konsulent, cand.jur. Martin Jørgensen på telefon 3397 4000 eller e-mail: mj@danskedagblade.dk

Med venlig hilsen

Danske Dagblades Forum

Ebbe Dal
Adm. direktør, DDF

Svend Aage Linde
Sekretariatschef, Ugeaviserne

Konkurrencestyrelsen
Att.: Kontorchef Benedikte Havskov Hansen
Nyropsgade 30
1780 København V

15. november 2006
kmn/ig

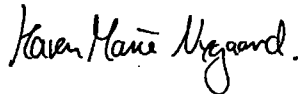
Svar sendt pr. e-mail til: ks@ks.dk

Høring: Forslag til ændring af konkurrenceloven mv.

Konkurrencestyrelsen har pr. e-mail af 7. november 2006 anmodet Dansk Fjernvarme om eventuelle bemærkninger til det ovenfor nævnte forslag.

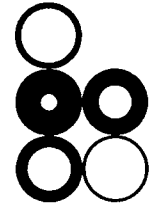
Dansk Fjernvarme har nu gennemset udkastet og kan oplyse, at vi ikke har bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Karen Marie Nygaard

29-11-2006

Sag nr. 05/839

Dokumentnr. 72493/06

Sagsbehandler

Jens Peter Bjerg

Tel. 35298268

E-mail: jpb@regioner.dk**Høringssvar vedrørende forslag til ændring af konkurrenceloven mv.**

Konkurrencestyrelsen har sendt forslag til ændring af konkurrenceloven mv. i høring den 6. november 2006. Danske Regioner er enige i forslaget overordnede intentioner om at styrke den generelle konkurrence på det danske marked.

Danske Regioner er enige i det hensigtsmæssige i annoncere bilag II A udbud over 500.000 kr. Amterne har allerede gjort dette siden 2002 på hjemmesiden Regionsudbud.dk. Brugen af hjemmesiden er gratis for leverandørerne. Regionerne vil fortsætte med at benytte denne velfungerende hjemmeside til at annoncere udbud og servicere vores leverandører. Af samme grund er det uhensigtsmæssigt, at økonomi- og erhvervsministeren i forslaget til den nye lov kan fastsætte regler der tvinger regionerne til at annoncere i ét særligt elektronisk medie. Dette er heller ikke i tråd med de udmeldinger, der er lagt op til fra EU-kommissionens side i deres fortolkende meddelelse af 23. juni 2006, hvor det er op til den ordregivende myndighed at bedømme hvilket medie, der er bedst egnet til annoncering.

Konkurrencestyrelsen nævner, at forslaget ikke vil betyde meromkostninger. Efter Danske Regioners mening kan det dog være forbundet med meromkostninger, hvis annonceringen skal indeholde kriterier for tildelingen af opgaven.

Vedrørende paragraf 15 c, stk. 2 mener Danske Regioner, at de lokale myndigheder selv skal fastlægge vægtning og prioritering af kriterier i forbindelse med udbud. Danske Regioner ser derfor ikke noget behov for bestemmelsen, men dette kan naturligvis afhænge af den konkrete anvendelse, som er påtænkt.

Danske Regioner er enige i princippet om, at leverandører skal have en ordentlig mulighed for at klage i de tilfælde, hvor man mener, at der er begået

grove fejl fra udbyders side. De offentlige indkøbere skal dog samtidig have mulighed for at løse deres opgave hurtigt og effektivt. Den indførte standstill-periode gør udbudsprocessen længere og mere omstændelig, end den er i forvejen.

Side 2

Danske Regioner er positive over for at Klagenævnet senest inden for 10 arbejdsdage skal afgøre om en klage skal have opsættende virkning. Danske Regioner ser samtidig positivt på, at klager udenfor standstill-perioden ikke kan få opsættende virkning.

Venlig hilsen

Kristian Heunicke

KONKURRENCESTYRELSEN

Nyropsgade 30
1780 København V

Att.: Benedikte Havskov Hansen

DET KOMMUNALE KARTEL

København, den 27. november 2006

Høringsvar til forslag om ændring af Konkurrenceloven

Det Kommunale Kartel kan tilslutte sig lovforslagets overordnede målsætninger om at sikre åbenhed og lige konkurrence.

Det Kommunale Kartel har noteret, at en række elementer i lovforslaget følger gældende fortolkningspraksis, herunder fortolkningsmeddelelser fra EU-Kommissionen.

Det Kommunale Kartel er dog betænkelig ved de ændringer, der er foreslået vedrørende fritvalgsordningerne.

Lovforslaget indebærer, at Konkurrencestyrelsen og Konkurrencerådet selv skal vurdere reglerne i de enkelte fritvalgsordninger, selv vurdere hvorvidt myndigheden lever op til disse regler samt selv - **skønsmæssigt** - fastsætte alternative priser eller beregningsgrundlag.

Samlet finder Det Kommunale Kartel, at dette forslag tillægger de centrale konkurrencemyndighederne unødige kompetencer set i forhold til kompleksiteten i prisberegningerne og den usikkerhed, der eventuelt kan være om omkostningsfordeling og beregningsgrundlag.

En bemærkning om, at Konkurrencestyrelsen "vil" afklare eventuelle fortolkningstvivelser med de relevante ressortmyndigheder er i den forbindelse ikke tilstrækkelig.

Der kunne eventuelt i stedet indarbejdes en mere specifik klagebehandling i lovgivningen om de enkelte fritvalgsordninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Dennis Kristensen'. The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Dennis Kristensen
Formand

Tina Appel (KS)**Fra:** Benedikte Havskov Hansen (KS)**Sendt:** 28. november 2006 13:31**Til:** Heidi Jakobsen (KS)**Emne:** Erhvervs- og Selskabsstyrelsen - høringsvar – Lov om ændring af konkurrenceloven, lov om rettens pleje, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud**SJ:** 0**Fra:** Katrine Brems Olsen [mailto:KBO@eogs.dk]**Sendt:** 24. november 2006 14:38**Til:** Benedikte Havskov Hansen (KS); ks@ks.dk.**Cc:** Janni Melhede; Stinne Henriksen; Stephan Kim Jepsen**Emne:** Høringsvar – Lov om ændring af konkurrenceloven, lov om rettens pleje, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud

Høringsvar – Lov om ændring af konkurrenceloven, lov om rettens pleje, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud

24. november 2006
Sag nr. 2006-0007966
KBO/JME

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget ovennævnte forslag i høring. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering, CKR, har i denne forbindelse følgende bemærkninger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

CKR har tidligere i processen vurderet lovforslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser og henviser således til høringsvar afgivet til Konkurrencestyrelsen den 31. oktober 2006.

Administrative konsekvenser

CKR har ligeledes tidligere vurderet lovforslagets administrative konsekvenser og henviser således til ovenstående høringsvar.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

**ERHVERVS- OG
SELSKABSSTYRELSEN**
Kampmannsgade 1
1780 København V

Tlf. 33 30 77 00
Fax 33 30 77 99
CVR-nr 10 15 08 17
eogs@eogs.dk
www.eogs.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS-MINISTERIET**

Katrine Brems Olsen

Fuldmægtig

Tlf. direkte 3330 7747

E-post kbo@eogs.dk

E&S benytter digital signatur på alle e-mails. Vil du vide mere om digital signatur - [læs her](#). Hvis du har problemer med en e-mail fra E&S - returnér venligst e-mail inkl. fejlbesked - [læs om de mest almindelige fejl](#). Undlad venligst at kryptere e-mails direkte til E&S medarbejdere, benyt i stedet eogs@eogs.dk - [Læs mere](#).

Notat

---

28. november 2006
APC, RIL/AHY
J.nr. 41-13

Høringssvar vedr. Konkurrencestyrelsens forslag til lov om ændring af konkurrenceloven m.fl. love

Finansministeriet har den 6. november modtaget udkast til ændring af konkurrenceloven, retsplejeloven, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud.

For så vidt angår forslag til ændring af konkurrenceloven, retsplejeloven og lov om Klagenævnet for Udbud har Finansministeriet ingen bemærkninger.

Det væsentlige i Konkurrencestyrelsens forslag til ændring af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren er indførelse af en særlig procedure for indhentning af tilbud og tildeling af ordrer for så vidt angår offentlige vareindkøbskontrakter og tjenesteydelseskontrakter, hvis værdi overstiger 500.000 kr. Forslaget består således særligt i fastlæggelsen af en annonceringspligt kombineret med fastlæggelsen af overordnede kriterier for udvælgelsen samt en hjemmel for Økonomi- og Erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regler herom.

Det bemærkes i den forbindelse, at det af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår, at de statslige myndigheder allerede i dag skulle være omfattet af annonceringspligten i Finansministeriets udbudscirkulære (cirkulære nr. 159 af 17. december 2002 om udbud og udfordring af statslige drifts- og anlægsopgaver). Imidlertid nævner cirkulæret intet om en annonceringspligt. Som udgangspunkt er de statslige institutioner, jf. cirkulærets § 7, stk. 2, frit stillet i forbindelse med tilrettelæggelse af udbudsprocessen, og det er først i den situation, hvor en myndighed måtte have besluttet at gennemføre et offentligt udbud, at myndigheden er forpligtet til at bekendtgøre udbudsforretningen, jf. cirkulærets § 9.

Finansministeriet har først med Globaliseringsaftalen og siden med Kommuneaftalen for 2007 selv advokeret for en annonceringspligt. Imidlertid bør det overvejes, om annonceringspligten skal gælde ubetinget for alle opgaver over tærskelværdien på 500.000 kr., uden at der gives mulighed for undtagelse af visse kontrakter, som på grund af deres særlige art ikke er egnet til offentlig annoncering. Dette vil særligt kunne være relevant i forhold til bilag II B ydelserne.

Visse særlige opgaver bør efter Finansministeriets opfattelse således efter en konkret vurdering kunne undtages fra annonceringspligten. Til illustration af behovet herfor kan eksempelvis fremhæves sager, hvor der er behov for fuld fortrolighed omkring processen, hvilket eksempelvis kan være nødvendigt i sager omkring overdragelse af aktier i statslige selskaber. En offentlig annoncering af de rådgi-

verydelser Finansministeriet har behov for i denne forbindelse, vil kunne compromittere den fortrolige proces.

Til trods for de relativt begrænsede krav til indholdet af annoncen, vil annonceringspligten, alt andet lige, medføre administrative meromkostninger for den offentlige myndighed. Da en stor del af det offentlige indkøb prismæssigt ligger i intervallet 500.000 kr. til 1 mio. kr., vil de foreslåede regler medføre en administrativ merbelastning, der formentlig ikke vil stå i forhold til værdien af ordrene eller de besparelser, der muligvis kan opnås. I givet fald bør de nye regler følges op med retningslinier, der nedbringer administrationen af reglerne til et rimeligt niveau.

Finansministeriet finder på den baggrund, at der i kapitel 6 a bør indsættes en bestemmelse, der giver mulighed for at undtage kontrakter af særlig karakter/ikke-udbudsegnete kontrakter fra annonceringspligten. Anvendelsesområdet for undtagelsesbestemmelsen må naturligvis formuleres således, at den efter sin ordlyd bliver begrænset til helt særlige tilfælde, og ikke åbner op for en adgang til mere generelle fravigelser af lovens klare udgangspunkt.